

PELAN PENGURUSAN RISIKO **RASUAH**

CORRUPTION RISK MANAGEMENT (CRM) PLAN
2026 - 2028

JABATAN HUTAN SARAWAK

PELAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH

CORRUPTION RISK MANAGEMENT (CRM) PLAN

2026 - 2028

JABATAN HUTAN SARAWAK

Diterbitkan oleh:

Jabatan Hutan Sarawak

Aras 11-15,
Bangunan Baitul Makmur II,
Medan Raya, Petra Jaya,
93050 Kuching Sarawak

No. Tel : 082-495 111

No.Faks : 082-495 200

Emel : webmaster@forestry.gov.my

Laman sesawang : www.forestry.sarawak.gov.my

HAK CIPTA TERPELIHARA

Sebarang pengedaran semula atau pengeluaran semula mana-mana bahagian atau semua bahagian kandungan dalam apa jua bentuk adalah dilarang.

Sebarang eksploitasi kandungan adalah tujuan komersial, dengan atau tanpa kebenaran bertulis, tidak dibenarkan sama sekali.

ISI KANDUNGAN

PERUTUSAN PENGARAH HUTAN SARAWAK	04
KENYATAAN KETUA UNIT INTEGRITI DAN AUDIT DALAM	05
1.0 PENGENALAN	06
1.1 DEFINISI RISIKO	06
1.2 DEFINISI RASUAH	06
2.0 KESALAHAN RASUAH	07
2.1 EMPAT (4) KESALAHAN UTAMA RASUAH	07
2.2 KESALAHAN PENGUBAHAN WANG HARAM	08
3.0 PENGURUSAN RISIKO RASUAH (CRM)	09
3.1 APAKAH ITU CRM?	09
3.2 KEPENTINGAN CRM	09
3.3 PELAN CRM YANG BERKESAN	09
3.4 FAKTOR KEJAYAAN CRM	10
3.5 TERMA RUJUKAN CRM	10
3.6 KOMPONEN UTAMA CRM	11
3.7 PROSES PENGURUSAN RISIKO RASUAH	13
3.8 BORANG CRM	13
4.0 PELAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH (PPRR) JHS	19
4.1 RINGKASAN RISIKO RASUAH JHS	19
4.2 RINGKASAN JUMLAH RISIKO RASUAH SETIAP BAHAGIAN/ UNIT/ PHW	20
4.3 RINGKASAN RISIKO RASUAH DAN BAKI TAHAP RISIKO	21
4.4 RINGKASAN PELAN TINDAKAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH	50
5.0 PEMANTAUAN PELAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH	76
PENGHARGAAN	79

AKRONIM/ SINGKATAN

AMLATFPUAA	<i>Anti-Money Laundering, Anti-Terrorism Financing and Proceeds of Unlawful Activities</i>
AOP	<i>Annual Operation Plan</i>
AP	<i>Arahan Perbendaharaan</i>
CCTV	<i>Closed Circuit Television</i>
CeIO	<i>Certified Integrity Officer</i>
COC	<i>Chain of Custody</i>
COMOS	<i>Continuous Monitoring and Surveillance</i>
CRM	<i>Corruption Risk Management</i>
CSMU	<i>Corporate Services and Modernization Unit</i>
CCD	<i>Constitution and Conservation Division</i>
DLP	<i>Data Lose Prevention</i>
EFIMS	<i>Enterprise Forest Information Management System</i>
EP	<i>Enrichment Planting</i>
EQ	<i>Export Quota</i>
FTG	<i>Forest Technology and Geospatial</i>
FOSCC	<i>Forest One Stop Compliance Center</i>
GIS	<i>Geographic Information System</i>
GMU	<i>Geopark Management Unit</i>
HOD	<i>Head of Department</i>
HOU	<i>Head of Unit</i>
HR	<i>Human Resource</i>
IAD	<i>International Affair Division</i>
ICT	<i>Information and Communication Technology</i>
IFRC	<i>Industrial Forest Research Center</i>
IIAU	<i>Integrity and Internal Audit Unit</i>
ISO	<i>International Organization for Standardization</i>
IT	<i>Information Technology</i>
JHS	<i>Jabatan Hutan Sarawak</i>
JKPOP	<i>Jawatankuasa Pengurusan Operasi dan Pelaksanaan</i>
LASU	<i>Legal and Advisory Service Unit</i>
LID	<i>Licensing Division</i>
LPF	<i>License for Planted Forests</i>

AKRONIM/ SINGKATAN

MPL	<i>Monthly Production Limit</i>
MSD	<i>Management Service Division</i>
OKT	Orang Kena Tuduh
OSHA	<i>Occupational Safety and Health Administration</i>
PDD	<i>Project and Development Division</i>
PEC	<i>Permit To Enter Coupe</i>
PED	<i>Preventive and Enforcement Division</i>
PHW	Pejabat Hutan Wilayah
PIC	<i>Person In Charge</i>
PM	<i>Property Mark</i>
PMD	<i>Planning and Management Division</i>
PoRM	<i>Place of Royalty Marking</i>
QR	<i>Quick Response</i>
RDD	<i>Research and Development Division</i>
RDMD	<i>Revenue and Data Management Division</i>
RIFD	<i>Restoration and Industrial Forest Division</i>
SFD	<i>Social Forest Division</i>
SPRM	Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia
SPU	<i>Strategic Planning Unit</i>
SIO	<i>Senior Investigating Officer</i>
SO	<i>Seizing Officer</i>
SOP	<i>Standard Operating Procedure</i>
TOR	<i>Term Of Reference</i>
TPP	<i>Tree Planting Plan</i>

SENARAI RAJAH

Rajah 1	Kenal pasti risiko
Rajah 2	Penilaian risiko
Rajah 3	Kawalan
Rajah 4	Pelan tindakan
Rajah 5	Pemantauan
Rajah 6	Proses pengurusan risiko rasuah
Rajah 7	Borang CRM 01
Rajah 8	Borang CRM 02
Rajah 9	Borang CRM 03
Rajah 10	Borang CRM 04
Rajah 11	Matrik risiko
Rajah 12	Matrik tahap risiko
Rajah 13	Borang CRM 05
Rajah 14	Borang CRM 06
Rajah 15	Borang CRM 07
Rajah 16	Borang CRM 08
Rajah 17	Borang CRM 09

SENARAI JADUAL

Jadual 1	Keberkesanan kawalan
Jadual 2	Parameter impak risiko
Jadual 3	Parameter kebarangkalian
Jadual 4	Matrik tahap risiko
Jadual 5	Kaedah tindak balas terhadap risiko
Jadual 6	Ringkasan risiko rasuah JHS
Jadual 7	Ringkasan jumlah risiko rasuah setiap bahagian / unit/ PHW
Jadual 8	Ringkasan risiko rasuah dan baki tahap risiko
Jadual 9	Ringkasan pelan tindakan pengurusan risiko rasuah

PERUTUSAN PENGARAH HUTAN SARAWAK

Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh dan salam sejahtera,

Dengan penuh rasa tanggungjawab dan komitmen, saya mengalu-alukan penerbitan Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (Corruption Risk Management – CRM) 2026–2028 oleh Jabatan Hutan Sarawak sebagai satu dokumen strategik yang memperkukuh tadbir urus, integriti serta akauntabiliti jabatan secara menyeluruh dan berterusan.

Pelan CRM ini dirangka sebagai instrumen pengurusan yang sistematik dan berfokus, bertujuan mengenal pasti, menganalisis, menilai serta mengawal risiko rasuah yang berpotensi berlaku dalam fungsi teras jabatan, termasuk aspek pelesenan, penguatkuasaan, perolehan, pewartaan, pengurusan sumber hutan dan penyampaian perkhidmatan. Pendekatan ini sejajar dengan keperluan pengurusan risiko organisasi yang menekankan pencegahan awal berbanding tindakan pembetulan semata-mata.

Pelan CRM 2026–2028 ini juga mencerminkan komitmen pengurusan tertinggi jabatan dalam menyokong usaha pengukuhan integriti selaras dengan aspirasi Kerajaan Sarawak dan inisiatif nasional antirasuah. Ia menuntut penglibatan aktif semua peringkat warga jabatan, dengan menekankan prinsip akauntabiliti individu, ketelusan dalam membuat keputusan, serta penolakan mutlak terhadap sebarang bentuk rasuah, salah guna kuasa dan konflik kepentingan.

Akhir kata, saya berharap agar Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (CRM) 2026–2028 ini dapat dijadikan rujukan utama dalam memperkukuh sistem tadbir urus jabatan, meningkatkan keyakinan pihak berkepentingan serta memastikan amanah pengurusan sumber hutan negeri Sarawak dilaksanakan dengan penuh integriti, profesionalisme dan kebertanggungjawaban.

Sekian, terima kasih.

YBhg Datu Haji Hamden bin Haji Mohammad
Pengarah Hutan Sarawak

KENYATAAN KETUA UNIT INTEGRITI DAN AUDIT DALAM

Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh dan salam sejahtera.

Segala puji bagi Tuhan Yang Maha Esa kerana dengan limpah kurnia-Nya, Buku Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (CRM) Jabatan Hutan Sarawak bagi tempoh 2026 hingga 2028 dapat diterbitkan dengan jayanya.

Penerbitan Pelan CRM 2026–2028 ini merupakan satu manifestasi kesungguhan Jabatan Hutan Sarawak dalam mengurus risiko rasuah secara berstruktur, sistematik dan berasaskan pencegahan, selaras dengan keperluan tadbir urus sektor awam yang telus dan berakauntabiliti. Pelan ini bukan sekadar memenuhi keperluan pematuhan dasar dan garis panduan, malah berfungsi sebagai dokumen strategik yang memandu jabatan mengenal pasti, menilai dan mengawal risiko rasuah secara berkesan dalam pelaksanaan fungsi teras jabatan.

Unit Integriti dan Audit Dalam berperanan sebagai pemudah cara serta pemangkin dalam pelaksanaan Pelan CRM ini melalui penyelarasan inisiatif pencegahan rasuah, pemantauan keberkesanan kawalan, pelaksanaan audit dan semakan berkala, di samping memperkukuh budaya integriti dalam kalangan warga jabatan. Sehubungan itu, pelan ini digubal secara inklusif dengan mengambil kira input pelbagai pihak agar langkah mitigasi yang dirangka adalah realistik, berimpak dan sejajar dengan persekitaran operasi jabatan.

Akhir kata, Unit Integriti dan Audit Dalam komited untuk terus menyokong pelaksanaan pelan ini melalui pemantauan, pelaporan dan penambahbaikan berterusan demi memastikan Jabatan Hutan Sarawak kekal sebagai sebuah agensi yang berintegriti, diyakini dan dihormati.

Sekian, terima kasih.

Abdul Wahab bin Haji Ahmad
Ketua Integriti dan Audit Dalam

1.0 PENGENALAN

1.1 DEFINISI RISIKO

Berdasarkan ISO 31000:2009 *Risk Management - Principles and Guidelines*, risiko merupakan kesan ketidakpastian kepada objektif, sesuatu peristiwa (*event*) atau (*circumstance*) dan diikuti dengan akibat. Risiko juga dinyatakan dalam terma akibat dan kebarangkalian.

Secara umumnya, risiko ditarifkan sebagai sesuatu keadaan di dalam atau di luar organisasi yang berpotensi memberi impak serta menghalang organisasi daripada mencapai objektifnya, menyampaikan perkhidmatannya, melaksanakan atau menjalankan projek dengan sebaiknya.

1.2 DEFINISI RASUAH

Berdasarkan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM), “rasuah” ditakrifkan sebagai penerimaan atau pemberian suapan bertujuan supaya seseorang itu melakukan atau tidak melakukan sesuatu perbuatan yang berkaitan dengan tugas rasminya.

Berikut merupakan teori penjelasan tiga (3) faktor berlakunya rasuah iaitu :

Rasuah turut dikenali sebagai makan suap, minyak pelincir, tumbuk rusuk, *under counter money* dan duit kopi.

2.0 KESALAHAN RASUAH

2.1 EMPAT (4) KESALAHAN UTAMA RASUAH

Merujuk kepada Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah 2009 (Akta 694), terdapat empat (4) kesalahan utama rasuah di bawah peruntukan seksyen-seksyen seperti berikut :

i. Seksyen 16 (a) dan 17(a) : Meminta / Menerima Rasuah

Mana-mana orang atau ejen meminta/ menerima suapan (rasuah) sebagai balasan untuk melakukan atau tidak melakukan sesuatu perkara.

ii. Seksyen 17 (b) : Menawar/ Memberi Rasuah

Mana-mana orang menawarkan/ memberi rasuah kepada seorang ejen/ pegawai awam sebagai balasan untuk melakukan atau tidak melakukan sesuatu perkara berkaitan hal ehwal ejen/ pegawai awam tersebut.

iii. Seksyen 18 : Tuntutan Palsu

Mana-mana orang mengemukakan dokumen tuntutan (contohnya pesanan kerajaan, resit dan invoice) yang mempunyai butiran atau maklumat palsu dengan niat untuk memperdayakan prinsipalnya (pejabat/ majikan).

iv. Seksyen 23 : Salah Guna Kuasa Oleh Penjawat Awam

Pegawai badan awam menggunakan kedudukannya dalam membuat keputusan atau mengambil apa-apa tindakan berhubung dengan sesuatu perkara di mana dia, saudara atau sekutunya mempunyai kepentingan.

Kesalahan utama rasuah di bawah Akta SPRM 2009 (Akta 694) membawa hukuman berat iaitu penjara tidak lebih 20 tahun; dan lima (5) kali ganda nilai suapan atau RM10,000, mana yang lebih tinggi.

2.2 KESALAHAN PENGUBAHAN WANG HARAM

Pengubahan wang haram merupakan aktiviti untuk menyembunyikan (disguise) dan membersihkan harta yang diperoleh daripada sumber haram ataupun proses menjadikan wang haram kelihatan “bersih”.

Sebarang transaksi pembelian atau pelaburan dengan menggunakan hasil rasuah merupakan bentuk pengubahan wang haram dan satu jenayah di bawah Akta Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil Daripada Aktiviti Haram (AMLATFPUAA) 2001 (Akta 613).

Hukuman di bawah AMLATFPUAA adalah denda tidak melebihi 5 kali ganda jumlah atau nilai hasil daripada aktiviti haram atau RM5 juta mana yang lebih tinggi dan penjara tidak melebihi 15 tahun.

3.0 PENGURUSAN RISIKO RASUAH (CRM)

3.1 APAKAH ITU CRM ?

CRM merupakan satu alat pengurusan (*management tool*) yang digunakan untuk menangani isu-isu risiko rasuah dengan menghasilkan Pelan Pengurusan Risiko Rasuah dan mewujudkan sebuah sistem pengurusan yang bercirikan antirasuah dan mendukung nilai integriti.

3.2 KEPENTINGAN CRM

Berikut merupakan lima (5) kepentingan CRM iaitu :

i. Kenal pasti, analisa, kawal, pantau

CRM mengenal pasti risiko rasuah dan kelemahan tadbir urus organisasi.

ii. Mengukuhkan rangka kerja

Melaksanakan pengurusan risiko melalui *top-down approach*.

iii. Meminima impak dan kebarangkalian

Membolehkan kawalan dalaman yang efektif.

iv. Menyedia platform perbincangan

Mengalakkan budaya perbincangan isu-isu rasuah dalam organisasi.

v. Membantu pencapaian strategi organisasi

Membolehkan mekanisme CRM digunapakai dalam mengurus risiko dalam organisasi.

3.3 PELAN CRM YANG BERKESAN

Berikut merupakan lima (5) sifat pelan CRM yang berkesan :

i. Pelan CRM dilaksanakan sepenuhnya

ii. Berlaku penurunan/ tiada aduan berkaitan pelaksanaan aktiviti/ proses berkaitan

iii. Tiada teguran dalam laporan audit berkaitan ketidakpatuhan

iv. Meningkatkan kepercayaan staf dan kepuasan pelanggan

v. Tahap kebarangkalian risiko rasuah menurun

3.4 FAKTOR KEJAYAAN CRM

Antara faktor kejayaan CRM adalah :

- i. Tone from the top
- ii. Bajet/ sumber
- iii. Melibatkan peserta yang betul – pegawai pengurusan kanan, pertengahan
- iv. Buy-in daripada peserta
- v. Pelaksanaan program CRM yang jelas
- vi. Melibatkan Unit Integriti/ Unit Audit Dalam/ Unit Pengurusan Risiko

3.5 TERMA RUJUKAN CRM

Terdapat tujuh (7) terma rujukan CRM iaitu :

i. Dasar dan perundangan

Mengenalpasti, mengkaji serta memperlakukan pindaan kepada mana-mana dasar dan perundangan kementerian, jabatan dan agensi serta peraturan-peraturan yang dapat mengatasi kelemahan pengurusan, mempertingkatkan kawalan terhadap perlakuan rasuah, penyelewengan, salah guna kuasa dan kelemahan pentadbiran.

Seterusnya mewujudkan dan mendokumenkan pelan strategik bagi meningkatkan amalan tadbir urus terbaik. Amalan ini berupaya mengatasi karenah birokrasi ke arah pencapaian Perkhidmatan Awam yang mempunyai nilai-nilai integriti, akauntabiliti, amanah, jujur, berpengawasan (*stewardship*), telus dan responsif terhadap pelanggan.

ii. Sistem dan prosedur kerja

Mengkaji sistem dan prosedur kerja sedia ada dan mengenal pasti sebarang kelemahan seperti sistem yang lapuk dan rumit; dan amalan budi bicara tanpa garis panduan serta karenah birokrasi. Kelemahan ini perlu diatasi kerana ia boleh membuka ruang dan peluang kepada perlakuan rasuah, penyelewengan dan salah guna kuasa.

iii. Nilai-nilai murni dan kod etika

Melaksanakan aktiviti penggalakan, penerapan serta penghayatan nilai-nilai murni dan etika bagi memantapkan integriti dalam pelaksanaan dasar, perundangan, peraturan, sistem dan prosedur kerja. Hal ini penting dalam usaha mengekang hawa nafsu individu daripada melakukan perkara negatif termasuk rasuah, penyelewengan dan salah guna kuasa.

iv. Pengurusan pelanggan

Mewujudkan satu sistem pengurusan yang cekap, peka, mesra dan responsif terhadap kehendak pelanggan. Kegagalan menangani kehendak pelanggan sama ada *stakeholders*, pelanggan luar atau pelanggan dalaman boleh mengakibatkan organisasi dilihat sebagai gagal memenuhi peranan dan tanggungjawab yang telah diamanahkan. Pengurusan pelanggan yang strategik dan berkualiti memperlihatkan penambahan nilai dan pembaharuan berterusan terhadap sistem penyampaian perkhidmatan.

v. Kawalan dalaman

Mewujudkan struktur organisasi dan penurunan kuasa yang jelas, aliran kerja yang telus dan berakuntabiliti. Penggunaan sumber yang optimum dan sistem pengurusan maklumat yang cekap dan berkesan dapat membantu organisasi mencapai misi, matlamat dan objektif utama yang ditetapkan. Kawalan dalaman membolehkan sumber-sumber organisasi diarah, dipantau dan diukur untuk mengurangkan karenah birokrasi serta mencegah perlakuan yang mendekati rasuah, salah guna kuasa dan penyelewengan.

vi. Tindakan pengesanan, punitif dan pemulihan

Mekanisme mengesan sebarang bentuk pelanggaran undang-undang, peraturan, sistem, prosedur dan etika kerja. Mengambil tindakan pembetulan dan pencegahan dengan segera berdasarkan undang-undang atau peraturan tatatertib terhadap mereka yang terlibat. Memberi kerjasama atau melaporkan kepada agensi penguatkuasa mengenai sebarang bentuk kesalahan atau jenayah yang dilakukan oleh warga kerja.

vii. Pengiktirafan dan penghargaan

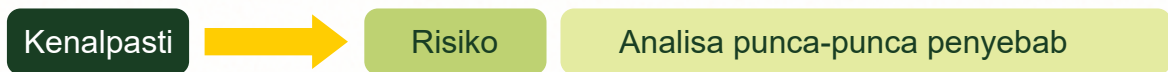
Memberi pengiktirafan dan penghargaan kepada pegawai yang menunjukkan perkhidmatan cemerlang dan nilai-nilai murni sama ada sewaktu bertugas atau melalui aktiviti-aktiviti sukarela termasuk memberi nasihat, bimbingan agama atau melaporkan kes-kes rasuah, penyelewengan dan salah laku dalam kementerian, jabatan dan agensi.

3.6 KOMPONEN UTAMA CRM

Terdapat lima (5) komponen utama CRM iaitu :

i. Komponen 1 : Kenal Pasti Risiko (*Risk identification*)

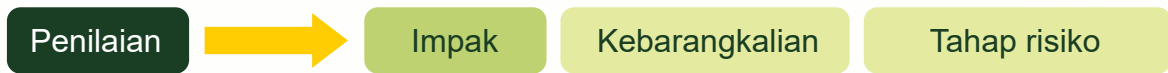
Komponen ini merupakan langkah di mana pengenalanpastian isu yang timbul sama ada melibatkan sistem, prosedur, kelemahan tadbir urus atau kelemahan integriti pegawai atau individu tertentu.

Rajah 1: Kenal pasti risiko.

ii. **Komponen 2 : Penilaian Risiko (*Risk analysis*)**

Risiko yang telah dikenal pasti akan dibuat penilaian (assessment) bagi menentukan penarafan risiko.

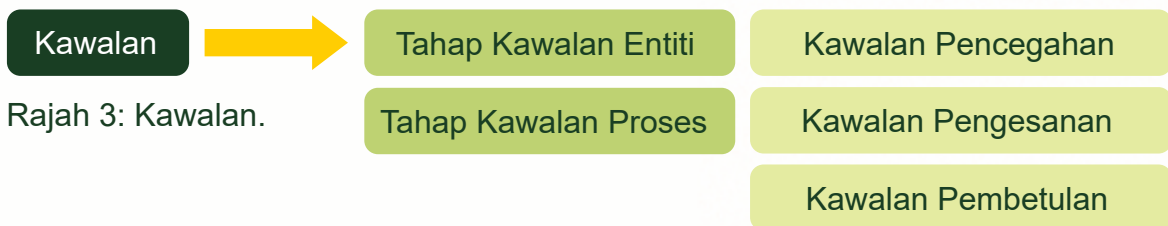

Rajah 2: Penilaian risiko.

iii. **Komponen 3 : Kawalan (*Controls*)**

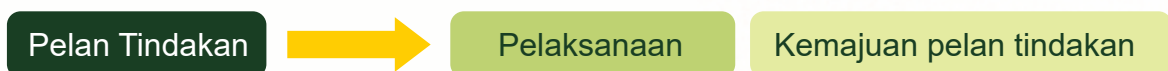
Penilaian dilakukan ke atas kawalan sedia ada sama ada kawalan tersebut mencukupi untuk mengurangkan (*mitigate*) risiko atau sebaliknya.

Rajah 3: Kawalan.

iv. **Komponen 4 : Pelan Tindakan (*Action plan*)**

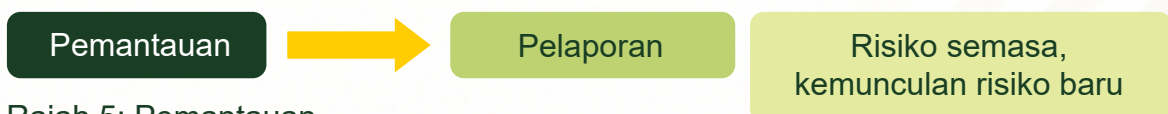
Pelan tindakan (*action plan*) diwujudkan bagi memperbaiki kelemahan yang dikenal pasti.

Rajah 4: Pelan tindakan.

v. **Komponen 5 : Pemantauan (*Monitoring*)**

Seksyen Integriti akan bertindak sebagai urusetia CRM bagi memantau pelaksanaan pelan tindakan dan seterusnya melapor kepada pihak pengurusan melalui Jawatankuasa Tatakelola (JTK) bagi membuat semakan ke atas pelaksanaan dan keberkesanan pelan tindakan yang dirancang.

Rajah 5: Pemantauan.

3.7 PROSES PENGURUSAN RISIKO RASUAH

Terdapat sepuluh (10) proses pengurusan risiko rasuah seperti rajah di bawah.

Rajah 6: Proses Pengurusan Risiko Rasuah.

3.8 BORANG CRM

3.8.1 Terdapat sembilan (9) Borang CRM yang digunakan dalam proses pengurusan risiko rasuah seperti berikut :

- CRM 01 - Menyatakan matlamat organisasi, aktiviti/ proses kerja utama & potensi risiko rasuah.
- CRM 02 - Daftar Risiko Rasuah
- CRM 03 - Pelan Pengurusan Risiko Rasuah
- CRM 04 - Ringkasan Risiko Rasuah
- CRM 05 - Ringkasan Pelan Pengurusan Risiko Rasuah
- CRM 06 - Pemantauan : Penyediaan Pelan Pengurusan Risiko Rasuah
- CRM 07 - Pemantauan : Pelaksanaan Pelan Pengurusan Risiko Rasuah
- CRM 08 - Pemantauan : Keberkesanan Pelan Pengurusan Risiko Rasuah
- CRM 09 - Pemantauan : Potensi risiko baru

Pemantauan
oleh
Seksyen
Integriti
Jabatan

Matlamat Strategik/Perancangan Strategik	
1	Menyatakan matlamat organisasi
Proses-proses utama yang berkait dengan Matlamat Strategik	
2	Kenalpasti aktiviti/ proses kerja utama organisasi-berkaitan dengan matlamat/ perancangan strategik/ objektif organisasi
Potensi Risiko Rasuah (Berkait dengan proses-proses)	
3	Kenalpasti risiko (telah/sedang/dijangka berlaku) aktiviti atau proses kerja utama yang boleh menjejaskan matlamat organisasi

Rajah 7: Borang CRM 01.

Borang CRM 01 digunapakai bagi proses 1: mengenal pasti matlamat strategik, proses 2: aktiviti /proses kerja utama dan proses 3: potensi risiko.

DAFTAR RISIKO		CRM 02
Risiko ID:	(Aktiviti/Proses kerja utama): 2	
Tajuk Risiko: 3	Negeri/Kementerian: XYZ	
Penjelasan Risiko: Penjelasan terperinci kepada Tajuk Risiko di (3)	Jabatan:	
Pemilik Risiko:		
4 a Punca-Punca (Causes)	4 b Akibat (Consequences)	
5 a Kawalan Sedia Ada (Existing control)	5 b Kawalan Tambahan/Pelan Tindakan dan TOR	
Keberkesanan Kawalan Sedia Ada (Ctrl Effectiveness)	Memuaskan / Ada Kelemahan/ Lemah 6	
7 a Impak (Impact)	7 b Kebarangkalian (Likelihood)	7 c Baki Tahap Risiko (Residual Risk)

Rajah 8 : Borang CRM 02 (Borang Daftar Risiko).

Borang CRM 02 (Borang Daftar Risiko) digunapakai bagi proses 4: mengenal pasti punca-punca risiko, proses 5: kawalan sedia ada dan kawalan tambahan, proses 6: keberkesanan kawalan sedia ada (rujuk Jadual 1) dan proses 7: tahap risiko (rujuk Jadual 2 : parameter impak risiko bagi 7a, Jadual 3 : parameter kebarangkalian bagi 7b dan Jadual 4 : matrik tahap risiko bagi 7c).

RISIKO				RISIKO ID:	
Analisa Risiko	☐ Terkawal (controllable)	☐ Berterusan (On going)	Berkait dengan risiko lain?		
	☐ Tidak Terkawal (Uncontrollable)	☐ Sekali (Discrete)			
	☐ Gabungan (Combination)				
Strategi Menangani Risiko:			Kategori Risiko:	Percetahan/Pembinaan/Penguatkuasaan	
☐ Hapus (Terminate) ☒ Kurangkan (Reduce) 8 ☐ Terima (Accept) ☐ Pindah (Pass on)			Pemilik Risiko:	Agensi berkaitan	
			Tarikh penilaian: (Tarikh semasa bengkel dijalankan)	Tarikh penilaian berikut: (Suku tahun/ Setengah Tahun daripada tarikh penilaian pertama)	
Impak:		Kebarangkalian		Tahap Risiko: (Baki Tahap Risiko)	
Sasaran Impak:		Sasaran Kemungkinan:		Sasaran Tahap Risiko:	
Tahap Tinggi Pelan Tindakan Untuk Dipertimbangkan 9			TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh pelan tindakan terperinci

Rajah 9 : Borang CRM 03.

Borang CRM 03 digunapakai bagi proses 8: pilihan rawatan (TRAP) (rujuk Jadual 5 : Kaedah Tindak Balas Terhadap Risiko) dan proses 9: Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR).

RINGKASAN RISIKO RASUAH

Risiko ID	Risiko	Keberkesanan Kawalan Sedia Ada	Kawalan Sedia Ada			Strategi Rawatan	Kawalan Tambahan		
			Impak	Kebarangkalian	Tahap Risiko (Baki)		Impak	Kebarangkalian	Tahap risiko (Sasaran)
01	Pakatan rasuah untuk meluluskan calon yang gagal tapisan keutuhan	Ada kelemahan	Besar (Major)	Kemungkinan berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku kecil (Unlikely)	Signifikan (Significant)
	CRM 02					CRM 03			

Rajah 10 : Borang CRM 04.

Borang CRM 04 digunakan bagi Ringkasan Risiko Rasuah.

RISK MATRIX – Residual Risk

Likelihood of Occurrence	Almost certain	Significant	Significant	High	High	High
	Likely	Moderate	Significant	Significant	High	High
	Moderate	Low	Moderate	Significant	High 1	High
	Unlikely	Low	Low	Moderate	Significant 1	High
	Rare	Low	Low	Moderate	Significant	Significant
		Insignificant	Minor	Moderate	Major	Catastrophic
		Magnitude of Impact				

Rajah 11 : Matrik risiko.

Matrik risiko digunakan bagi tujuan pemetaan baki risiko.

Baki Tahap Risiko	Penjelasan
Tinggi (<i>High</i>)	Risiko berimpak tinggi dan mempunyai kebarangkalian berlaku juga adalah tinggi. Kawalan tidak berkesan atau berpunca daripada faktor-faktor luar. Memerlukan pelan tindakan risiko dengan segera untuk mengurangkan pendedahan terhadap risiko tersebut.
Signifikan (<i>Significant</i>)	Risiko berimpak sederhana dan kebarangkalian berlaku adalah tinggi. Memerlukan pelan tindakan risiko dengan segera untuk mengurangkan pendedahan terhadap risiko tersebut.
Sederhana (<i>Moderate</i>)	Risiko berimpak sederhana dan kebarangkalian berlaku adalah sederhana. Memerlukan pelan tindakan risiko untuk mengurangkan pendedahan terhadap risiko tersebut sekiranya perlu.
Rendah (<i>Low</i>)	Risiko yang boleh dikawal sedia ada berfungsi seperti mana yang diharapkan. Tidak memerlukan kawalan tambahan, hanya mengawal selia kawalan sedia ada.

Jadual 12 : Matrik Tahap Risiko.

Penarafan tahap risiko diukur dengan merujuk kepada jadual x: Matrik Tahap Risiko.

Hanya risiko di peringkat baki tahap risiko (*Residual Risk*) yang ditarafkan **TINGGI (HIGH)**, **SIGNIFIKAN (SIGNIFICANT)** dan **SEDERHANA (MODERATE)** sahaja perlu diwujudkan **PELAN TINDAKAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH**.

BIL.	AKTIVITI/ PROSES KERJA UTAMA & BIDANG RISIKO RASUAH	PELAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH (PPRR)	TOR	TANGGUNGJAWAB	SASARAN TARIKH PPRR TERPERINCI
1.					
2.	CRM 01	CRM 03			
3.					
4.					

Rajah 13 : Borang CRM 05.

Borang CRM 05 digunakan bagi Ringkasan Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR).

Penilaian keberkesanan kawalan organisasi dalam menangani risiko tertentu dibuat selepas diambil pertimbangan kepada keadaan persekitaran faktor luaran.	
Memuaskan	Kawalan sedia ada, mantap dan beroperasi dengan betul untuk memberikan tahap yang munasabah bagi menjamin pencapaian objektif.
Ada kelemahan	Sesetengah kawalan dikenal pasti mempunyai kelemahan / kurang efisien. Walau bagaimanapun, ianya tidak membawa kepada risiko yang serius. Penambahbaikan diperlukan untuk menjamin pencapaian objektif.
Lemah	Kawalan yang ada tidak memenuhi standard yang boleh diterima kerana wujud banyak kelemahan / tidak efisien. Kawalan tidak dapat memberikan jaminan pencapaian.

Jadual 1: Keberkesanan kawalan.

FAKTOR	IMPAK (Consequences)				
	TIDAK BERKESAN (Insignificant)	KECIL (Minor)	SEDERHANA (Moderate)	BESAR (Major)	MEMUSNAHKAN (Catastrophic)
Contoh Pengukuran Risiko:					
IMEJ/REPUTASI	Tidak menyokong, impak rendah, tidak menjadi berita	Menyokong, impak rendah, berita profil rendah	Menyokong, mengaibkan pada orang ramai, berita profil sederhana	Menyokong, mengaibkan pada orang ramai, berita profil tinggi, tindakan pihak ketiga	Menyokong, mengaibkan pada orang ramai, penyebaran berita profil tinggi, tindakan pihak ketiga
ADUAN AWAM	< 5 per bulan	6-10 per bulan	11-20 per bulan	21-50 per bulan	>50 per bulan
PERUNDANGAN/PEMATUHAN	Denda minima	Denda sederhana	Denda banyak	Denda banyak, mungkin termasuk pertuduhan jenayah	Pemeriksaan rapi dan penyiasatan besar
IMPAK RISIKO/USAHA PENGURUSAN	Impak boleh diserap melalui aktiviti biasa/normal	Peristiwa yang merugikan yang mana boleh diserap melalui usaha pihak pengurusan	Perkara yang serius yang memerlukan usaha tambahan dari pengurusan	Peristiwa yang kritikal yang memerlukan usaha luar biasa dari pengurusan	Malapetaka yang berpotensi kepada kemusnahan/kejatuhan (<i>collapse</i>)

Jadual 2: Parameter impak risiko.

PENERANGAN	PENERANGAN KEBARANGKALIAN RISIKO
Hampir Pasti Berlaku (Almost Certain)	Peristiwa dijangkakan berlaku dalam banyak keadaan, contoh ianya kemungkinan berlaku lebih 95% dalam tempoh 12 bulan akan datang
Kemungkinan Berlaku (Likely)	Peristiwa berkemungkinan berlaku dalam banyak keadaan, contoh ianya berlaku di atas di antara 50% dan 94% dalam tempoh 12 bulan akan datang
Sederhana (Moderate)	Peristiwa mungkin berlaku dalam beberapa keadaan, contoh berlaku di antara 25% dan 49% dalam tempoh 12 bulan akan datang
Kemungkinan Kecil Berlaku (Unlikely)	Peristiwa boleh berlaku dalam beberapa keadaan, contoh antara 5 % dan 25% dalam tempoh 12 bulan akan datang
Jarang (Rare)	Peristiwa mungkin berlaku hanya dalam keadaan luar biasa, contoh di bawah 5% berlaku dalam tempoh 12 bulan akan datang

Jadual 3: Parameter kebarangkalian.

Impak Kebarangkalian	Tidak Berkesan (Insignificant)	Kecil (Minor)	Sederhana (Moderate)	Besar (Major)	Kemusnahan (Catastrophic)
Hampir Pasti Berlaku (Almost Certain)	Signifikan (Significant)	Signifikan (Significant)	Tinggi (High)	Tinggi (High)	Tinggi (High)
Kemungkinan Berlaku (Likely)	Sederhana (Moderate)	Signifikan (Significant)	Signifikan (Significant)	Tinggi (High)	Tinggi (High)
Sederhana (Moderate)	Rendah (Low)	Sederhana (Moderate)	Signifikan (Significant)	Tinggi (High)	Tinggi (High)
Kemungkinan Berlaku Kecil (Unlikely)	Rendah (Low)	Rendah (Low)	Sederhana (Moderate)	Signifikan (Significant)	Tinggi (High)
Jarang (Rare)	Rendah (Low)	Rendah (Low)	Sederhana (Moderate)	Signifikan (Significant)	Signifikan (Significant)

Jadual 4: Matrik tahap risiko.

Kaedah Kawalan	Penerangan
Terima (<i>Accept</i>)	Risiko yang boleh diterima oleh JHS tanpa sebarang kerugian. Risiko ini boleh dikawal secara efisien menggunakan sistem kawalan yang sedia ada.
Kurangkan (<i>Reduce</i>)	Risiko yang boleh kurangkan oleh JHS dengan menggunakan sumber sedia ada. Kombinasi hirarki kawalan adalah sesuai diamalkan bagi memastikan kadar risiko adalah sentiasa terkawal.
Pindah (<i>Pass On/ Transfer</i>)	Risiko yang boleh ditanggung oleh pihak lain selain JHS. Pilihan ini adalah baik bagi mengawal risiko berkaitan kewangan dan aset.
Hapus (<i>Terminate</i>)	Risiko yang tidak boleh lagi ditanggung oleh JHS secara berterusan mestilah dihapuskan. JHS telah pun cuba menangani isu risiko ini dengan kaedah kawalan yang lain tetapi masih tidak berjaya.

Jadual 5 : Kaedah Tindak Balas Terhadap Risiko.

4.0 PELAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH (PPRR) JHS

4.1 RINGKASAN RISIKO RASUAH JHS

Secara keseluruhan terdapat tujuh puluh lima (75) potensi risiko rasuah telah dikenalpasti. Daripada 75 potensi risiko rasuah, sebanyak 49 risiko dikelaskan sebagai tahap tinggi, 11 risiko dikelaskan sebagai tahap signifikan manakala 15 risiko dikelaskan sebagai sederhana.

Bil.	Tahap Risiko	Bilangan Risiko
1.	Tinggi (<i>High</i>)	49
2.	Signifikan (<i>Significant</i>)	11
3.	Sederhana (<i>Moderate</i>)	15
4.	Rendah (<i>Low</i>)	0
	Jumlah Keseluruhan	75

Jadual 6 : Ringkasan risiko rasuah JHS.

4.2 RINGKASAN JUMLAH RISIKO RASUAH SETIAP BAHAGIAN/ UNIT/ PHW

Berikut merupakan pecahan risiko rasuah mengikut bahagian, unit dan pejabat hutan wilayah.

Bil	Bahagian/ Unit/ PHW	Risiko ID	Bilangan Risiko
1	Bahagian Pelesenan	1-4	4
2	Bahagian Perancangan dan Pengurusan Hutan & Pejabat Hutan Wilayah	5-8	6
	Bahagian Perancangan dan Pengurusan Hutan	9-10	
3	Bahagian Hasil dan Pengurusan Data & Pejabat Hutan Wilayah	11-14	6
	Bahagian Hasil dan Pengurusan Data	15-16	
4	Bahagian Hal Ehwal Antarabangsa	17-18	2
5	Bahagian Pencegahan dan Penguatkuasaan	19-22	4
6	Bahagian Restorasi dan Hutan Industri	23	1
7	<i>Industrial Forest Research Centre</i>	24-25	2
8	Unit Perundangan dan Khidmat Nasihat	26	1
9	Bahagian Perhutanan Sosial	27	1
10	Bahagian Pewartaan dan Konservasi	28-30	3
11	Unit Pengurusan Geopark	31	1
12	Unit Integriti dan Audit Dalam	32-35	4
13	Bahagian Khidmat Pengurusan	36-44	9
14	Unit Korporat dan Permodenan Perkhidmatan	45-46	2
15	Bahagian Pembangunan Projek	47-50	4
16	Bahagian Penyelidikan dan Pembangunan	51-52	2
17	Unit Perancangan Strategik	53	1
19	Bahagian Teknologi Hutan dan Geospatial	54-56	3
18	Pejabat Hutan Wilayah Kapit	57-75	19
JUMLAH			75

Jadual 7: Ringkasan jumlah risiko rasuah setiap bahagian/ unit/ PHW.

4.3 RINGKASAN RISIKO RASUAH DAN BAKI TAHAP RISIKO

Berikut merupakan ringkasan risiko rasuah dan baki tahap risiko bagi tujuh puluh lima (75) potensi risiko rasuah yang telah dikenalpasti.

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
1	Penyalahgunaan kuasa dalam memproses dan meluluskan permohonan lesen	1. Mendapat tekanan daripada pemohon 2. Kurang pengetahuan dan pemahaman berkenaan SOP/Polisi/Ordinan/Pekeliling 3. Kepentingan peribadi 4. Pegawai tidak berintegriti	1. Kerosakan alam sekitar 2. Kepercayaan masyarakat menurun 3. Kerugian kepada hasil negeri 4. Menggugat keharmonian organisasi	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
2	Pemalsuan dokumen untuk memproses permohonan baru dan pembaharuan lesen pembalakan	1. Mendapat tekanan daripada pemohon 2. Kepentingan peribadi 3. Kurang pengawasan daripada pihak atasan 4. Kurang pengetahuan dan pemahaman berkenaan SOP/Polisi/Ordinan/Pekeliling	1. Maklumat lesen yang tidak tepat 2. Kerosakan alam sekitar disebabkan pembalakan melebihi had yang dibenarkan 3. Imej dan reputasi Jabatan terjejas 4. Kerugian kepada hasil negeri	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
3	Kebocoran maklumat sulit berkenaan dengan lesen pembalakan	1. Menerima sogokan daripada orang luar 2. Kepentingan peribadi 3. Kurang pengawasan daripada pihak atasan 4. Kurang pengetahuan dan pemahaman berkenaan SOP/Polisi/Ordinan/Pekeliling	1. Maklumat sulit berkenaan dengan lesen pembalakan terbocor kepada orang awam 2. Data peribadi disalah gunakan 3. Imej dan reputasi Jabatan terjejas 4. Kerugian kepada hasil negeri	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
4	Kegagalan pelaksanaan <i>Enrichment Planting</i> (EP) mengikut garis panduan yang ditetapkan	1. Kurang pemantauan berterusan terhadap aktiviti EP di lapangan 2. Kekurangan sumber manusia dan logistik bagi pelaksanaan EP 3. Kelemahan kawalan terhadap pelaporan kemajuan EP 4. Kurang kefahaman pegawai dan kontraktor terhadap garis panduan EP 5. Pelaksanaan EP tidak mengikut spesifikasi teknikal (jarak tanaman, spesies, kepadatan) 6. Kekangan masa dan kos dalam pelaksanaan EP 7. Kurang penyelarasan antara bahagian teknikal dan penguatkuasaan 8. Sistem penyampaian dan rekod maklumat EP yang tidak berkesan	1. Objektif <i>Enrichment Planting</i> (EP) tidak tercapai 2. Kadar kelangsungan hidup anak pokok rendah 3. Kegagalan pemulihan kawasan hutan terosot 4. Pembaziran peruntukan dan sumber kerajaan 5. Menjejaskan imej dan kredibiliti Jabatan 6. Sasaran pengurusan hutan mampan tidak tercapai	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
5	Pegawai menerima rasuah bagi meluluskan <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC)	1. Kurang pengawasan / pemantauan terhadap pegawai yang menjalankan tugas 2. Tugas/ arahan kerja melebihi kapasiti pegawai 3. Kurang pengawalan dalam proses kerja dan prestasi kerja 4. Pegawai tidak berintegriti	5. Kemusnahan sumber hutan 6. Prestasi kerja tiada kualiti 7. Pengurusan hutan tidak mampan 8. Imej Kerajaan/ Jabatan tercemar 9. Ketirisan hasil hutan	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
6	Pelesen menawarkan rasuah kepada pegawai untuk mempercepatkan kelulusan <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC)	1. Pegawai diberi kuasa penuh 2. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia/ pegawai atasan 3. Tugas/ arahan kerja melebihi kapasiti pegawai 4. Kurang pengawalan dalam proses kerja dan prestasi kerja 5. Pegawai tidak berintegriti	1. Kemusnahan sumber hutan 2. Prestasi kerja tiada kualiti 3. Pengurusan hutan tidak mampan 4. Imej Kerajaan/ Jabatan tercemar 5. Ketirisan hasil hutan dan kerugian kepada hasil Kerajaan 6. Kepercayaan masyarakat dan orang awam terhadap Jabatan menurun	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
7	Campur tangan pihak-pihak yang berkepentingan yang mempunyai kepentingan peribadi dalam kelulusan permohonan <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC)	1. Penyalahgunaan kedudukan politik 2. Pegawai dijanjikan rasuah / ganjaran kenaikan pangkat / kedudukan 3. Pegawai dan ahli politik tidak berintegriti	1. Pengurusan hutan yang tidak mampan 2. Menjejaskan kelestarian sumber hutan 3. Ketirisan hasil hutan 4. Prestasi kerja tidak berkualiti 5. Imej Jabatan terjejas	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan Berlaku Kecil (Unlikely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)
8	Pegawai membocorkan maklumat terperinci / terhad / sulit berkaitan dengan pengurusan <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC) akibat di rasuah oleh pihak berkepentingan	1. Pegawai diberi kuasa penuh 2. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia 3. Kurang pengawalan dalam proses kerja 4. Pegawai kurang berintegriti	1. Pengurusan hutan yang tidak mampan 2. Menjejaskan kelestarian sumber hutan 3. Ketirisan hasil hutan 4. Prestasi kerja tidak berkualiti 5. Imej Jabatan terjejas	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan Berlaku	Signifikan (Significant)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
9	Pegawai bersubahat dalam memperuntukkan <i>Monthly Production Limit</i> (MPL) dan <i>Export Quota</i> (EQ) mengikut kemahuan/ perjanjian bersama pihak pelesen	1. Pegawai diberi kuasa penuh 2. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia 3. Kurang pengawalan dalam proses kerja 4. Pegawai kurang berintegriti	1. Pengurusan hutan yang tidak mampan 2. Menjejaskan kelestarian sumber hutan 3. Ketirisan hasil hutan 4. Prestasi kerja tidak berkualiti 5. Imej Jabatan terjejas	Sederhana (Moderate)	Sederhana (Moderate)	Signifikan (Significant)	Kurangkan (Reduce)
10	Pegawai tidak mengeluarkan " <i>reminder letter</i> " untuk melaksanakan Dasar Pensijilan Pengurusan Hutan dan Pengurusan Ladang Hutan	1. Kurang pengetahuan dan pemahaman berkenaan SOP/ Polisi/ Ordinan/ Pekeliling 2. SOP tidak dikemaskini 3. Kepentingan peribadi 4. Pegawai kurang berintegriti	1. Imej dan reputasi jabatan terjejas 2. Kepercayaan masyarakat menurun 3. Kerugian kepada hasil negeri 4. Menggugat keharmonian organisasi	Sederhana (Moderate)	Sederhana (Moderate)	Signifikan (Significant)	Kurangkan (Reduce)
11	Pegawai menerima sogokan dalam memanipulasikan proses kutipan hasil	1. Pegawai diberi kuasa penuh 2. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia 3. Kurang pengawalan dalam proses kerja 4. Pegawai kurang berintegriti 5. Masalah kewangan	1. Pengurusan hutan yang tidak mampan 2. Menjejaskan kelestarian sumber hutan 3. Ketirisan hasil hutan 4. Prestasi kerja tidak berkualiti 5. Imej Jabatan terjejas	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
12	Pegawai menerima sogokan dalam proses pengisytiharan hasil hutan yang dicukai	1. Pegawai diberi kuasa penuh 2. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia 3. Kurang pengawalan dalam proses kerja 4. Pegawai kurang berintegriti	1. Pengurusan hutan yang tidak mampan 2. Menjejaskan kelestarian sumber hutan 3. Ketirisan hasil hutan 4. Prestasi kerja tidak berkualiti 5. Imej Jabatan terjejas	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
13	Pegawai menyalah guna kuasa dengan menyerahkan tukul royalti kepada pelesen tanpa pemantauan	1. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia 2. Kurang pengawalan dalam proses kerja 3. Pegawai kurang berintegriti	1. Pengurusan hutan yang tidak mampan 2. Menjejaskan kelestarian sumber hutan 3. Ketirisan hasil hutan 4. Prestasi kerja tidak berkualiti 5. Imej Jabatan terjejas	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
14	Pegawai bertugas di FOSCC tidak berada di tempat bertugas dan membuat tuntutan palsu	1. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia 2. Pegawai kurang berintegriti (masalah kewangan) 3. Sistem pemantauan sedia ada kurang efektif	1. Imej Jabatan terjejas 2. Ketirisan hasil hutan 3. Menjejaskan matlamat jabatan 4. Menjejaskan kualiti kerja di FOSCC	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
15	Pengurusan pemulangan deposit akaun amanah jabatan yang kurang cekap	1. Pegawai kurang arig mengenai prosedur pemulangan deposit akaun. 2. Tiada tindakan susulan untuk deposit yang tidak dituntut 3. Komunikasi lemah di antara jabatan dan pelesen berkenaan status deposit	1. Imej Jabatan terjejas 2. Risiko penyelewengan dan salah laku kewangan 3. Aduan dan tindakan undang-undang 4. Beban liability kewangan berpanjang	Sederhana (<i>Moderate</i>)	Kemungkinan Berlaku (<i>Likely</i>)	Signifikan (<i>Significant</i>)	Kurangkan (<i>Reduce</i>)
16	Pegawai menerima sogokan dalam memanipulasikan penilaian pampasan pokok	1. Penyalahgunaan kuasa oleh pegawai 2. Lokasi tempat penilaian pokok jauh di pedalaman dan tidak mempunyai fasiliti yang lengkap 3. Kurang pengawalan dalam proses kerja 4. Pegawai kurang berintegriti 5. Masalah kewangan	1. Jumlah tuntutan lebih tinggi daripada jumlah sebenar. 2. Tuntutan atas kertas. 3. Prestasi kerja tidak berkualiti. 4. Imej jabatan terjejas.	Besar (<i>Major</i>)	Kemungkinan Berlaku (<i>Likely</i>)	Tinggi (<i>High</i>)	Kurangkan (<i>Reduce</i>)
17	Salah guna kuasa dalam pemilihan rakan kerjasama antarabangsa daripada agensi tertentu untuk kolaborasi projek Jabatan	1. Konflik kepentingan 2. Kurang ketelusan dalam proses pemilihan 3. Tidak mematuhi proses dan prosedur kerja yang telah ditetapkan 4. Pegawai projek kurang berintegriti	1. Menjejaskan imej Jabatan 2. Orang awam hilang kepercayaan terhadap Jabatan 3. Pelaksanaan program yang tidak menepati objektif	Sederhana (<i>Moderate</i>)	Kemungkinan Berlaku (<i>Likely</i>)	Signifikan (<i>Significant</i>)	Kurangkan (<i>Reduce</i>)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
18	Penyelewengan dana projek oleh pegawai projek	1. Konflik kepentingan 2. Tiada pengesahan di lapangan (<i>site verification</i>) 3. Kurang pemantauan daripada penyelia 4. Pegawai projek kurang berintegriti	1. Kerugian kewangan negeri 2. Menjejaskan imej Jabatan 3. Kegagalan projek antarabangsa 4. Orang awam hilang kepercayaan terhadap Jabatan 5. Pelaksanaan program yang tidak menepati objektif	Sederhana (<i>Moderate</i>)	Kemungkinan Berlaku (<i>Likely</i>)	Signifikan (<i>Significant</i>)	Kurangkan (<i>Reduce</i>)
19	Pegawai menerima rasuah untuk melindungi aktiviti kesalahan hutan	1. Gaya hidup mewah 2. Kurang pemantauan daripada pihak atasan 3. Terdapat ruang dan peluang serta kurang kawalan dalam pengendalian maklumat 4. Kurang integriti 5. Keberhutangan tinggi 6. Kepentingan peribadi 7. Tamak 8. Sistem penyampaian maklumat dalaman tidak berkesan	1. Menjejaskan imej Jabatan 2. Ketirisan hasil 3. Kemusnahan alam sekitar 4. Menjejaskan matlamat Jabatan	Besar (<i>Major</i>)	Kemungkinan Berlaku (<i>Likely</i>)	Tinggi (<i>High</i>)	Kurangkan (<i>Reduce</i>)
20	Pegawai pelupusan barang rampasan menerima habuan daripada proses pelupusan yang tidak sempurna	1. Kepentingan peribadi 2. Kurang pemantauan daripada pihak atasan 3. Sistem penyampaian maklumat dalaman tidak berkesan 4. Gaya hidup mewah 5. Keberhutangan tinggi 6. Kurang integriti 7. Ancaman/ Tekanan daripada pihak luar	1. Menjejaskan imej Jabatan 2. Ketirisan hasil 3. Kemusnahan alam sekitar 4. Moral pegawai akan jatuh 5. Menjejaskan matlamat Jabatan	Besar (<i>Major</i>)	Kemungkinan Berlaku (<i>Likely</i>)	Tinggi (<i>High</i>)	Kurangkan (<i>Reduce</i>)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
21	Pegawai penyiasat menerima sogokan semasa menjalankan siasatan dan penyediaan kertas siasatan	1. Pegawai menghapuskan/ mencemarkan bukti siasatan 2. Pembendungan maklumat siastan agar kes tidak dapat dikembangkan 3. Sogokan pegawai penyiasat 4. Kurang latihan dan pengetahuan dalam kerja siasatan 5. Kurang pemantauan 6. SIO tidak kompeten, tidak berpengetahuan dan kurang berintegriti	1. Pegawai menghapuskan/ mencemarkan bukti siasatan 2. Pembendungan maklumat siastan agar kes tidak dapat dikembangkan 3. Sogokan pegawai penyiasat 4. Kurang latihan dan pengetahuan dalam kerja siasatan 5. Kurang pemantauan 6. SIO tidak kompeten, tidak berpengetahuan dan kurang berintegriti	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
22	Pegawai serbuan menerima sogokan semasa menjalankan serbuan dan tangkapan	1. Pegawai serbuan menghapuskan/ mencemarkan bukti siasatan 2. Pembendungan maklumat siastan agar kes tidak dapat dikembangkan 3. Sogokan pegawai serbuan 4. Kurang latihan dan pengetahuan dalam kerja serbuan / tangkapan 5. Kurang pemantauan 6. SO tidak kompetent, tidak berpengetahuan dan kurang berintegriti	1. Pelaku terlepas dari hukuman setimpal 2. Kepercayaan orang awam menurun 3. Perundangan Jabatan Hutan dilihat lemah 4. Menjejaskan imej Jabatan 5. Kadar kes meningkat	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
23	Memastikan kemajuan penanaman pokok ladang hutan (LPF) selaras dengan peruntukan perundangan dan syarat-syarat lesen yang ditetapkan khususnya Pelan Penanaman Pokok (<i>Tree Planting Plan-TPP</i>) melalui kerja-kerja pengauditan dan pemantauan di lapangan	1. Sistem & Prosedur Kerja yang kurang komprehensif 2. Pegawai tidak kompeten 3. Pegawai kurang integriti 4. Saluran <i>whistle blowing</i> tidak berkesan 5. Ancaman luar kawalan - pegawai di tawar Rasuah	1. Kepercayaan dan persepsi masyarakat menurun 2. Imej Jabatan akan tercalar 3. Kutipan hasil hutan rendah/ berlaku ketirisan 4. Menjejaskan pelaksanaan LPF	Besar (<i>Major</i>)	Sederhana (<i>Moderate</i>)	Signifikan (<i>Significant</i>)	Kurangkan (<i>Reduce</i>)
24	Penyalahgunaan atau pembaziran bahan kimia/ alatan makmal akibat ketidakpatuhan kepada prosedur/ tatacara penggunaan	1. Kurang pemantauan atau pengawasan terhadap penggunaan bahan kimia/ alatan makmal 2. Kurang pematuhan terhadap Prosedur Operasi Standard (SOP) 3. Kurang kesedaran kakitangan mengenai keselamatan bahan kimia/ alatan makmal dan etika kerja	1. Menjejaskan keselamatan dan kesihatan kakitangan di makmal 2. Kehilangan atau pembaziran bahan kimia / alatan makmal 3. Kegagalan pematuhan terhadap SOP keselamatan makmal	Sederhana (<i>Moderate</i>)	Kemungkinan berlaku kecil (<i>Unlikely</i>)	Sederhana (<i>Moderate</i>)	Kurangkan (<i>Reduce</i>)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
25	Penyalahgunaan kuasa dalam pengurusan stok dan inventori bekalan tapak samaian	1. Keberhutangan serius 2. Pegawai kurang berintegriti 3. Pengaruh serta saranan daripada rakan sekerja dan orang luar 4. Penggunaan untuk tujuan peribadi	1. Kehilangan aset dan bahan keperluan tapak samaian 2. Kerugian kepada kerajaan negeri 3. Perancangan program terjejas 4. Menjejaskan nama jabatan	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
26	Pegawai Penyiasat / Serbuan menerima sogokan semasa menjalankan siasatan dan penyediaan kertas siasatan	1. Sogokan kepada pegawai serbuan dan pegawai penyiasat 2. Kurang latihan dan pengetahuan dalam kerja siasatan 3. Kurang pemantauan 4. Pegawai penyiasat tidak kompeten, tidak berpengetahuan, kurang berintegriti	1. Pelaku terlepas dari hukuman setimpal 2. Kepercayaan orang awam menurun 3. Perundangan Jabatan Hutan dilihat lemah 4. Imej Jabatan terjejas 5. Kadar kes meningkat	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
27	Ketidakpatuhan pegawai dalam pengurusan wang pendahuluan tunai bagi mendapatkan bekalan/ perkhidmatan tenaga kerja untuk projek di kawasan pedalaman	1. Keberhutangan serius 2. Gaya hidup mewah 3. Pegawai kurang berintegriti 4. Kepentingan peribadi melebihi kepentingan awam	1. Kos pengurusan yang tinggi akibat daripada penyelewengan peruntukan bagi kerja perolehan bekalan/ perkhidmatan yang tidak wujud 2. Kerja tidak dapat dilaksanakan berbanding perancangan yang telah ditetapkan 3. Kualiti kerja menurun akibat mutu bekalan/ perkhidmatan yang rendah dan tidak sepadan dengan harga yang ditawarkan 4. Kepercayaan komuniti di Kawasan pedalaman terhadap jabatan berkurang 5. Imej Jabatan akan tercalar	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
28	Pegawai menerima rasuah daripada pihak berkepentingan bagi memanipulasi data konservasi	1. Pegawai kurang berintegriti 2. Sikap individu (tamak) 3. Kurang pemantauan daripada penyelia atau ketua jabatan 4. Tekanan ekonomi (masalah kewangan peribadi) 5. Pengaruh rakan sekerja (senior)	1. Imej jabatan terjejas 2. Pendakwaan kepada pegawai (jenayah) 3. Penurunan kepercayaan daripada orang awam terhadap jabatan 4. Kemerosotan ekosistem hutan 5. Kerugian kepada negara (sumber asli)	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
29	Pegawai melakukan tuntutan elaun perjalanan palsu	1. Pegawai kurang berintegriti 2. Kurang pemantauan daripada penyelia 3. Kurang penelitian terhadap laporan yang dikemukakan 4. Laporan kurang komprehensif dan tidak berkualiti	1. Imej bahagian/ jabatan terjejas 2. Operasi bahagian/ jabatan terjejas 3. Menjadi budaya tidak baik kepada generasi penjawat awam yang baru 4. Menurunkan moral penjawat awam lain	Besar (Major)	Kemungkinan berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
30	Wujud pakatan/ hubungan berkepentingan di antara pegawai dan pembekal perkhidmatan	1. Pegawai kurang berintegriti 2. Pegawai mempunyai kepentingan peribadi 3. Kurang pemantauan daripada penyelia 4. Mempercepatkan proses perkhidmatan dan bekalan	1. Ketirisan dana kerajaan 2. Imej jabatan terjejas 3. Menjadi budaya tidak baik kepada generasi penjawat awam yang baru 4. Kualiti bekalan/ perkhidmatan terjejas yang memberi kesan kepada pelaksanaan program	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
31	Pegawai menerima rasuah dan salah guna kuasa dalam proses perlantikan Rakan Geopark	1. Pegawai mempunyai kepentingan peribadi dengan calon Rakan Geopark 2. Pegawai mementingkan diri sendiri 3. Pegawai tidak berintegriti	1. Imej jabatan terjejas 2. Rakan Geopark yang dilantik menyalahguna status sebagai Rakan Geopark 3. Persepsi negatif orang awam terhadap nama Geopark	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
32	Pegawai memanipulasi penemuan audit dalam	1. Pegawai kurang kompeten 2. Pegawai kurang Latihan dan pengalaman 3. Pegawai tidak berintegriti	1. Imej Jabatan terjejas 2. Kurang keyakinan terhadap laporan audit dalam Jabatan	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan berlaku kecil (Unlikely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
33	Campur tangan pihak berkepentingan dalam penemuan/ keputusan audit dalam	1. Percanggahan konflik kepentingan 2. Pegawai tidak berintegriti 3. Mempunyai kepentingan sendiri	1. Penemuan audit tidak telus 2. Penemuan ketidakakuran audit tidak dapat ditutup 3. Menjejaskan imej dan kualiti kerja 4. Menyebabkan kelemahan dalam sistem pengauditan 5. Pelanggaran SOP audia dalam 6. Menyembunyikan penemuan ketiadakuran audit dalam	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan berlaku kecil (Unlikely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)
34	Kebocoran maklumat aduan kepada pihak berkepentingan	1. Pegawai tidak berintegriti 2. Kepentingan peribadi	1. Imej Jabatan terjejas 2. Kurang keyakinan terhadap saluran aduan integriti Jabatan	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan berlaku kecil (Unlikely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)
35	Memanipulasi laporan dan penemuan semasa melaksanakan naziran / pemeriksaan mengejut	1. Pegawai tidak berintegriti 2. Kepentingan peribadi	1. Imej Unit/ Jabatan terjejas 2. Kurang keyakinan terhadap saluran aduan integriti Jabatan	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan berlaku kecil (Unlikely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)
36	Memproses urusan perpindahan / penempatan kakitangan / pegawai tanpa mengikut prosedur / mengikut keperluan perkhidmatan	1. Pegawai diberi kuasa penuh 2. Kurang pengawasan/ pemantauan daripada Ketua Seksyen / Ketua Pejabat 3. Pegawai tidak berintegriti 4. Pegawai tidak ditawarkan rasuah	1. Imej Jabatan terjejas 2. Operasi Jabatan terjejas 3. Ketidakecekapan perkhidmatan	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan berlaku kecil (Unlikely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
37	Pengambilan pekerja lantikan secara kontrak yang tidak telus	1. Pegawai diberi kuasa penuh tapi kurang pengawasan dan pemantauan di buat ke atas pegawai dan proses kerja berkaitan 2. Pegawai tidak berintegriti	1. Imej Jabatan terjejas 2. Ketidakhadiran kepada calon yang lain 3. Kakitangan baru yang dilantik kurang kompeten	Kecil (Minor)	Sederhana (Moderate)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)
38	Pemilihan kakitangan yang tidak telus untuk menghadiri latihan	1. Proses pemilihan tidak telus 2. Tiada perancangan yang sistematik (<i>Training Need Analysis</i>) 3. Tidak patuh kepada prosedur yang ditetapkan (Jam Latihan)	1. Jam Latihan tahunan tidak tercapai 2. Pengetahuan berkaitan hal kerja tidak bertambah 3. Pembangunan kompetensi terjejas 4. Produktiviti kerja rendah	Kecil (Minor)	Sederhana (Moderate)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)
39	Salah guna kuasa oleh pegawai yang bertanggungjawab terhadap pengurusan aset kenderaan yang melibatkan penyelenggaraan bagi kerosakan yang teruk dan bernilai tinggi	1. Anggaran kos pembaikan yang tinggi atau dipalsukan oleh bengkel/ kontraktor 2. Pakatan sulit antara pemandu/ kakitangan dan bengkel (cth: penukaran alat ganti palsu, menambah/melebihi kerja yang tidak dilakukan) 3. Memalsukan/ menambah kerosakan untuk mewajarkan penggantian awal 4. Pembaikan kenderaan dipecahkecilkan bagi mengelakkan proses tender dibuat 5. Penggunaan alat ganti yang tidak tulen dan berkualiti rendah	1. Penyalahgunaan dana dan kerugian kewangan 2. Peralatan / alat ganti yang dibekalkan kurang berkualiti 3. Kenderaan tidak selamat dan jangka hayat kenderaan menjadi pendek 4. Menyebabkan pelupusan aset pramatang 5. Kekerapan perolehan kenderaan baru 6. Melangkau/ mengelak prosedur perolehan	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan berlaku (<i>Likely</i>)	Signifikan (Significant)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
40	Pegawai yang terlibat dengan tender/ sebut harga bagi penyelenggaraan bangunan menerima rasuah	1. Belanjawan pembaikan kecemasan dikeluarkan dengan cepat tanpa pengawasan yang sewajarnya 2. Laporan penilaian kerosakan yang melambung atau palsu 3. Pakatan sulit antara kontraktor dan kakitangan untuk menaikkan kos 4. Pemantauan/dokumentasi/rekod yang lemah dan tidak lengkap semasa keadaan mendesak 5. Pemilihan vendor tidak telus dalam kes kecemasan	1. Penyalahgunaan atau kehilangan dana Kerajaan 2. Bangunan yang tidak selamat atau pembaikan/penyelenggaraan yang tidak bermutu 3. Peningkatan kos penyelenggaraan dalam jangka panjang 4. Tindakan undang-undang, penalti atau kerosakan reputasi 5. Hilang kepercayaan orang ramai/pihak berkepentingan	Besar (Major)	Kemungkinan berlaku (Likely)	Signifikan (Significant)	Kurangkan (Reduce)
41	Pegawai menyalahguna kuasa dalam pengurusan aset pejabat	1. Tiada pengawasan daripada penyelia 2. Pegawai mementingkan diri 3. Pegawai cuai akibat tidak mahir dengan SOP yang berkuatkuasa 4. Pegawai kurang integriti	1. Penggunaan peralatan pejabat tanpa kebenaran (cth: pencetak, mesin penyalin, computer riba) 2. Kebocoran data sulit yang disimpan 3. Kesukaran mengesan jejak rekod sekiranya berlaku kerosakan	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan berlaku (Likely)	Signifikan (Significant)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
42	Pegawai membuat tuntutan perjalanan palsu	1. Pegawai kurang berintegriti 2. Keberhutangan yang serius 3. Kurang pemantauan daripada penyelia	1. Imej Bahagian/ Jabatan terjejas 2. Kepercayaan orang luar terhadap Bahagian/ Jabatan akan menurun 3. Moral pegawai lain akan jatuh 4. Menjadi budaya dan amalan yang negatif dalam kalangan pegawai/ kakitangan lain 5. Matlamat Bahagian/ Jabatan tidak tercapai	Besar (Major)	Kemungkinan berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
43	Ketirisan kewangan bagi perolehan perkhidmatan dan bekalan	1. Pegawai kurang berintegriti 2. Kurang pemantauan daripada penyelia 3. Pegawai mementingkan kepentingan diri	1. Imej Bahagian/ Jabatan terjejas 2. Kepercayaan orang luar terhadap Bahagian/ Jabatan akan menurun 3. Moral pegawai lain akan jatuh 4. Menjadi budaya dan amalan yang negatif dalam kalangan pegawai/ kakitangan lain	Besar (Major)	Kemungkinan berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
44	Pengambilan pelatih FORTRAIN yang tidak telus	- Proses pemilihan tidak telus - Tiada Borang Akuan pengesahan hubungan keluarga dengan pegawai Jabatan - Tiada polisi dalam pengambilan Pelatih bagi Kursus Sijil Perhutanan Pengawas Hutan, Institut Latihan Perhutanan (FORTRAIN)	- Persepsi negatif orang luar terhadap Jabatan - Calon yang lebih layak tidak diambil disebabkan oleh faktor berat sebelah	Sederhana (Moderate)	Sederhana (Moderate)	Signifikan (Significant)	Kurangkan (Reduce)
45	Pelesen menawarkan rasuah kepada pegawai bertanggungjawab untuk tidak mengambil tindakan lanjut ke atas ketidakpatuhan <i>Trained Workmen</i> serta verifikasi proses pensijilan tenaga kerja terlatih di kawasan lesen balak mereka	- Kurang pengawasan / pemantauan terhadap pegawai / kakitangan yang menjalankan tugas - Kurang pengawasan dalam proses kerja dan prestasi kerja - Pegawai tidak berintegriti	- Pengawasan terhadap pematuhan tenaga kerja terlatih seperti yang disyaratkan dalam <i>The Forest (Trained Workmen)</i> tidak mencapai objektif yang telah ditetapkan - Prestasi kerja tiada kualiti - Pihak syarikat mengambil tenaga kerja tidak terlatih dan menyebabkan berlakunya kemalangan di tempat kerja	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan Berlaku Kecil (Unlikely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
46	Kakitangan terlibat dalam amalan pilih kasih serta penyalahgunaan kuasa dalam proses pemilihan pemberi perkhidmatan dan pengurusan peruntukan bagi acara rasmi jabatan	1. Hubungan peribadi dengan vendor 2. Tiada pengisytiharan konflik kepentingan 3. Tekanan untuk melantik vendor tertentu	1. Kerugian kewangan jabatan 2. Reputasi jabatan terjejas 3. Tindakan tatatertib / siasatan 4. Hilang kepercayaan pihak berkepentingan	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan Berlaku Kecil (Unlikely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)
47	Berlaku <i>favouritism</i> dalam kalangan penempatan pegawai disebabkan kepentingan peribadi	1. <i>Favouritism</i> dalam kalangan pegawai 2. Tiada pengisytiharan berkaitan percanggahan kepentingan 3. Hubungan peribadi atau terlalu rapat dengan pegawai	1. Imej Jabatan terjejas 2. Ketidakecapan perkhidmatan	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan Berlaku Kecil (Unlikely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)
48	Pemilihan Ahli Jawatankuasa Penilaian Perolehan yang sama membuka ruang kepada percanggahan kepentingan	1. <i>Favouritism</i> dalam kalangan pegawai 2. Tidak mengisytiharkan percanggahan kepentingan 3. Tiada mekanisme giliran atau had tempoh perlantikan jawatankuasa	1. Imej Kerajaan/ Jabatan terjejas 2. Ketidakecapan perkhidmatan 3. Menjejaskan ketelusan dan kredibiliti proses perolehan 4. Membuka ruang kepada salah guna kuasa atau pilih kasih dalam penilaian	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan Berlaku Kecil (Unlikely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)
49	Tawaran rasuah agar pegawai membocorkan maklumat perolehan/ sebut harga/ tender	1. Tekanan kewangan atau faktor peribadi yang tamak 2. Kelemahan kawalan keselamatan maklumat 3. Pegawai tidak berintegriti	1. Imej Kerajaan/ Jabatan terjejas 2. Ketidakecapan perkhidmatan	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
50	Kebocoran maklumat berkaitan anggaran jabatan kepada pihak luar	1. Tekanan kewangan atau faktor peribadi yang tamak 2. Kelemahan kawalan keselamatan maklumat 3. Pegawai tidak berintegriti	1. Imej Kerajaan/ Jabatan terjejas 2. Ketidakecekapan perkhidmatan	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
51	Pegawai / kakitangan membuat tuntutan perjalanan palsu	1. Pegawai / Kakitangan kurang berintegriti 2. Keberhutangan kewangan yang serius 3. Pegawai penyelia tidak memantau dan memeriksa teliti borang tuntutan sebelum mengesah 4. Kurang kawalan diri 5. Ketua / Penyelia terlalu percaya kepada kakitangan bawahan	1. Imej Bahagian / Jabatan terjejas 2. Kepercayaan orang luar terhadap Bahagian/ Jabatan akan menurun 3. Moral pegawai lain akan jatuh 4. Menjadi budaya dan amalan yang negatif dalam kalangan pegawai/ kakitangan lain 5. Matlamat Bahagian / Jabatan tidak tercapai	Besar (Major)	Sederhana (Major)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
52	Perolehan barangan dan perkhidmatan tidak telus (mengemukakan dokumen palsu)	1. Pegawai projek kurang berintegriti 2. Kawalan dalaman kurang cekap 3. Kurang pemantauan daripada penyelia 4. Memilih Syarikat yang sama 5. Syarikat menggunakan "dummy company profile" 6. Pegawai projek mempunyai kepentingan sendiri	1. Kerugian kepada Jabatan / Kerajaan 2. Imej Bahagian / Jabatan terjejas 3. Kepercayaan orang luar terhadap Bahagian/ Jabatan akan menurun 4. Aduan luar akan meningkat 5. Menjadi budaya dan amalan yang negatif dalam kalangan pegawai/ kakitangan lain 6. Menjejaskan kualiti kerja penyelidikan Jabatan 7. Aset / Peralatan yang dibeli tidak berkualiti dan tidak tahan lama (kualiti rendah)	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
53	Ketirisan maklumat mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Operasi dan Pelaksanaan di mana maklumat mesyuarat telah diketahui oleh pegawai bukan ahli mesyuarat sewaktu mesyuarat sedang berlangsung	1. Kurang pemahaman berkaitan proses Bahagian/ Unit/ Pejabat Hutan Wilayah masing-masing 2. Kurang persediaan mengenai agenda mesyuarat yang akan dibincangkan	1. Ketirisan maklumat sulit mesyuarat boleh mengakibatkan operasi jabatan terganggu kerana pihak luar berpeluang bertindak awal sebelum Keputusan dimuktamadkan 2. Risiko rasuah meningkat apabila maklumat sulit disalahguna untuk kepentingan peribadi	Sederhana (Moderate)	Hampir Pasti Berlaku (Almost Certain)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
54	Pegawai menerima rasuah untuk tidak mengambil tindakan terhadap pesalah hutan	1. Gaya hidup mewah 2. Keberhutangan tinggi 3. Pegawai kurang integriti 4. Kepentingan peribadi 5. Kurang pemantauan daripada pihak atasan 6. Sistem penyampaian maklumat dalaman tidak berkesan	1. Menjejaskan integriti dan reputasi Jabatan 2. Ketidapatuhan terhadap peraturan kewangan dan arahan perbendaharaan 3. Risiko tindakan tatatertib terhadap pegawai yang terlibat 4. Menjejaskan matlamat dan kredibiliti Jabatan	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
55	Penyalahgunaan akses data lesen hutan dalam sistem EFIMS	1. Gaya hidup mewah 2. Keberhutangan tinggi 3. Pegawai kurang integriti 4. Kepentingan peribadi 5. Kurang pemantauan daripada pihak atasan 6. Sistem penyampaian maklumat dalaman tidak berkesan	1. Menjejaskan imej Jabatan 2. Ketirisan hasil 3. Kemusnahan alam sekitar 4. Moral pegawai akan jatuh 5. Menjejaskan matlamat Jabatan	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
56	Pegawai menerima rasuah untuk tidak mengambil tindakan terhadap pesalah hutan	1. Gaya hidup mewah 2. Keberhutangan tinggi 3. Pegawai kurang integriti 4. Kepentingan peribadi 5. Kurang pemantauan daripada pihak atasan 6. Sistem penyampaian maklumat dalaman tidak berkesan	1. Menjejaskan imej Jabatan 2. Ketirisan hasil 3. Kemusnahan alam sekitar 4. Moral pegawai akan jatuh 5. Menjejaskan matlamat Jabatan	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
57	Kegagalan pelaksanaan <i>Enrichment Planting</i> (EP) mengikut garis panduan yang ditetapkan	1. Kurang pemantauan berterusan terhadap aktiviti EP di lapangan 2. Kekurangan sumber manusia dan logistik bagi pelaksanaan EP 3. Kelemahan kawalan terhadap pelaporan kemajuan EP 4. Kurang kefahaman pegawai dan kontraktor terhadap garis panduan EP 5. Pelaksanaan EP tidak mengikut spesifikasi teknikal (jarak tanaman, spesies, kepadatan) 6. Kekangan masa dan kos dalam pelaksanaan EP 7. Kurang penyelarasan antara bahagian teknikal dan penguatkuasaan 8. Sistem penyampaian dan rekod maklumat EP yang tidak berkesan	1. Objektif <i>Enrichment Planting</i> (EP) tidak tercapai 2. Kadar kelangsungan hidup anak pokok rendah 3. Kegagalan pemulihan kawasan hutan terosot 4. Pembaziran peruntukan dan sumber Kerajaan 5. Menjejaskan imej dan kredibiliti Jabatan 6. Sasaran pengurusan hutan mampan tidak tercapai	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
58	Kelulusan <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC) tanpa mematuhi proses dan prosedur	1. Kurang pengawasan / pemantauan terhadap pegawai yang menjalankan tugas 2. Tugas/ arahan kerja melebihi kapasiti pegawai 3. Kurang pengawalan dalam proses kerja dan prestasi kerja 4. Pegawai tidak berintegriti	1. Pengawalan dan pengurusan sumber hutan tidak mencapai misi dan visi 2. Kemusnahan sumber hutan 3. Prestasi kerja tiada kualiti 4. Pengurusan hutan tidak mampan 5. Imej Kerajaan/ Jabatan tercemar 6. Ketirisan hasil hutan	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
59	Proses kelulusan sesuatu permohonan sengaja dilambatkan	1. Pegawai diberi kuasa penuh 2. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia/ pegawai atasan 3. Tugas/ arahan kerja melebihi kapasiti pegawai 4. Kurang pengawalan dalam proses kerja dan prestasi kerja 5. Pegawai tidak berintegriti	1. Pengawalan dan pengurusan sumber hutan tidak mencapai misi dan visi 2. Kemusnahan sumber hutan 3. Prestasi kerja tiada kualiti 4. Pengurusan hutan tidak mampan 5. Imej Kerajaan/ Jabatan tercemar 6. Ketirisan hasil hutan dan kerugian kepada hasil Kerajaan 7. Kepercayaan masyarakat dan awam terhadap Jabatan menurun	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
60	Pegawai menerima sogokan dalam memanipulasikan proses kutipan hasil	1. Pegawai diberi kuasa penuh 2. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia 3. Kurang pengawalan dalam proses kerja 4. Pegawai kurang berintegriti 5. Masalah kewangan	1. Pengurusan hutan yang tidak mampan 2. Menjejaskan kelestarian sumber hutan 3. Ketirisan hasil hutan 4. Prestasi kerja tidak berkualiti 5. Imej Jabatan terjejas	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
61	Pegawai menerima sogokan dalam proses pengisytiharan hasil hutan yang dicukai	1. Pegawai diberi kuasa penuh 2. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia 3. Kurang pengawalan dalam proses kerja 4. Pegawai kurang berintegriti	1. Pengurusan hutan yang tidak mampan 2. Menjejaskan kelestarian sumber hutan 3. Ketirisan hasil hutan 4. Prestasi kerja tidak berkualiti 5. Imej Jabatan terjejas	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
62	Pegawai menyalah kuasa dengan menyerahkan tukul royalti kepada pelesen tanpa pemantauan	1. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia 2. Kurang pengawalan dalam proses kerja 3. Pegawai kurang berintegriti	1. Pengurusan hutan yang tidak mampan 2. Menjejaskan kelestarian sumber hutan 3. Ketirisan hasil hutan 4. Prestasi kerja tidak berkualiti 5. Imej Jabatan terjejas	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
63	Pegawai bertugas di FOSCC tidak berada di tempat bertugas dan membuat tuntutan palsu	1. Kurang pengawasan atau pemantauan daripada penyelia 2. Pegawai kurang berintegriti (masalah kewangan) 3. Sistem pemantauan sedia ada kurang efektif	1. Imej Jabatan terjejas 2. Ketirisan hasil hutan 3. Menjejaskan matlamat jabatan 4. Menjejaskan kualiti kerja di FOSCC	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
64	Pegawai menerima sogokan dalam memanipulasikan penilaian pampasan pokok	1. Penyalahgunaan kuasa oleh pegawai 2. Lokasi tempat penilaian pokok jauh di pedalaman dan tidak mempunyai fasiliti yang lengkap 3. Kurang pengawalan dalam proses kerja 4. Pegawai kurang berintegriti 5. Masalah kewangan	1. Jumlah tuntutan lebih tinggi daripada jumlah sebenar 2. Tuntutan atas kertas 3. Prestasi kerja tidak berkualiti 4. Imej jabatan terjejas	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
65	Pegawai menerima suapan dari individu tertentu supaya tidak membuat pemeriksaan ke atas semua kayu balak untuk mengurangkan atau mengelak penemuan kesalahan	1. Sikap pegawai yang kurang berintegriti 2. Kurang pengawasan daripada pegawai atasan di lapangan 3. <i>Post-mortem</i> setiap kali selepas setiap operasi untuk menilai kembali kelemahan yang terjadi jarang dilakukan 4. Perasaan tamak seseorang pegawai	1. Ketirisan dalam pengawalan dan pengawasan sumber hutan 2. Prestasi kerja yang merundum dan tidak berkualiti 3. Maruah sebagai anggota penguatkuasa jatuh 4. Imej sesebuah Jabatan menjadi buruk di mata masyarakat	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
66	Kebocoran maklumat sebagai balasan kepada suapan atau kepentingan peribadi mengenai tugas-tugas pencegahan dan penguatkuasaan kepada orang luar	1. Sikap pegawai yang kurang berintegriti 2. Kurang kesedaran daripada pegawai tentang tahap kerahsiaan sesuatu operasi	1. Tahap keberkesanan dan kejayaan operasi yang dijalankan gagal mencapai objektif/sasaran 2. Kegagalan dalam menjaga sumber hutan	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
67	Sengaja melakukan kecuaiian supaya kertas siasatan tidak lengkap dan menyukarkan pendakwaan OKT di mahkamah	1. Sikap pegawai yang kurang berintegriti 2. Perasaan tamak oleh pegawai yang terlibat	1. Ketirisan dalam pengawalan dan pengawasan sumber hutan 2. Prestasi kerja yang merundum dan tidak berkualiti 3. Maruah sebagai anggota penguatkuasa jatuh 4. Imej sesebuah Jabatan menjadi buruk di mata masyarakat	Besar (Major)	Sederhana (Moderate)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
68	Pegawai melakukan tuntutan elaun perjalanan palsu	1. Pegawai kurang berintegriti 2. Kurang pemantauan daripada penyelia 3. Kurang penelitian terhadap laporan yang dikemukakan 4. Laporan kurang komprehensif dan tidak berkualiti	1. Imej bahagian/ jabatan terjejas 2. Operasi bahagian/ jabatan terjejas 3. Menjadi budaya tidak baik kepada generasi penjawat awam yang baru 4. Menurunkan moral penjawat awam lain	Besar (Major)	Kemungkinan Berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
69	Pegawai melakukan tuntutan elaun perjalanan palsu	1. Tahap integriti pegawai masih rendah 2. Kelemahan dalam proses semakan dokumen tuntutan 3. Tekanan kewangan peribadi (Individu) 4. Kurang pemantauan daripada penyelia 5. Laporan yang dikemukakan kurang lengkap	1. Menjejaskan reputasi Jabatan 2. Kerugian kepada Jabatan 3. Tindakan tatatertib atau undang – undang dikenakan kepada pegawai yang berkenaan 4. Budaya yang tidak baik dalam Jabatan/perkhidmatan	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan Berlaku Kecil (Likely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)
70	Pegawai menerima rasuah daripada pihak berkepentingan bagi memanipulasi data	1. Tahap integriti pegawai masih rendah 2. Kurang kesedaran terhadap kepentingan menjaga maklumat penting 3. Pengaruh rakan sekerja 4. Masalah kewangan peribadi	1. Hilang kepercayaan oleh orang awam terhadap Jabatan 2. Kerosakan alam sekitar 3. Kerugian kewangan kerajaan 4. Imej jabatan dan kementerian tercemar 5. Salah guna oleh pihak berkepentingan	Sederhana (Moderate)	Kemungkinan berlaku kecil (Unlikely)	Sederhana (Moderate)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
71	Ketidakpatuhan dalam pengurusan wang pendahuluan tunai bagi mendapatkan bekalan/ perkhidmatan tenaga kerja untuk projek di kawasan pedalaman	1. Keberhutangan serius 2. Gaya hidup mewah 3. Pegawai kurang berintegriti 4. Kepentingan peribadi melebihi kepentingan awam	1. Kos pengurusan yang tinggi akibat daripada penyelewengan peruntukan bagi kerja perolehan bekalan/ perkhidmatan yang tidak wujud 2. Kerja tidak dapat dilaksanakan berbanding perancangan yang telah ditetapkan 3. Kualiti kerja menurun akibat mutu bekalan/ perkhidmatan yang rendah dan tidak sepadan dengan harga yang ditawarkan 4. Kepercayaan komuniti di Kawasan pedalaman terhadap jabatan berkurang 5. Imej Jabatan akan tercalar	Besar (Major)	Kemungkinan berlaku kecil (Unlikely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
72	Manipulasi kos penyelenggaraan kenderaan melalui kerjasama tidak berintegriti antara pembekal dan kakitangan	1. Tiada semakan harga pasaran / <i>benchmark</i> 2. Tiada perbandingan sebut harga (<i>single sourcing</i>) 3. Hubungan tidak telus antara pegawai dan pembekal 4. Kekurangan kepakaran teknikal untuk menilai skop kerja	1. Pembaziran peruntukan jabatan 2. Menjejaskan reputasi Pejabat Hutan Wilayah Kapit 3. Peruntukan tahunan tidak mencukupi akibat kos meningkat	Besar (Major)	Kemungkinan berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Risiko ID.	Potensi Risiko Rasuah	Punca-punca	Akibat	Impak	Kebarangkalian	Baki Tahap Risiko	Strategi Menangani Risiko
73	Risiko tuntutan bayaran palsu oleh pembekal bagi kerja penyelenggaraan atau pembaikan kenderaan jabatan yang tidak dilaksanakan	1. Tiada pengesahan fizikal selepas kerja siap 2. Pegawai penyeliaan kurang kompeten / tidak teliti 3. Unsur pakatan sulit antara pegawai dan pembekal 4. Dokumentasi penyelenggaraan tidak lengkap	1. Kerugian kewangan Jabatan 2. Kenderaan rosak berulang kerana kerja sebenar tidak dibuat 3. Gangguan operasi Jabatan 4. Menjejaskan reputasi Pejabat Hutan Wilayah Kapit 5. Risiko integriti dan rasuah	Besar (Major)	Kemungkinan berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
74	Maklumat dalaman dibocorkan kepada pembida di mana kakitangan yang mempunyai akses kepada maklumat rasmi perolehan mendedahkan maklumat sulit kepada pembida	1. Konflik kepentingan pegawai terlibat 2. Campur tangan pihak berkepentingan 3. Kelemahan kawalan akses kepada maklumat rasmi perolehan 4. Tahap kesedaran integriti lemah 5. Hubungan peribadi antara pegawai dan pembida	1. Ketelusan proses pelupusan terjejas 2. Kerugian kewangan kepada Jabatan 3. Aduan rasmi/siasatan tatatertib 4. Menjejaskan reputasi Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Besar (Major)	Kemungkinan berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)
75	Tuntutan elaun perjalanan palsu oleh kakitangan	1. Kurang pengawasan dalam semakan tuntutan. 2. Dokumen sokongan tidak disemak secara terperinci 3. Budaya integriti yang lemah 4. Ketiadaan semakan silang dengan rekod perjalanan atau arahan tugas	1. Kerugian kewangan kepada kerajaan 2. Menjejaskan integriti Jabatan 3. Menjejaskan reputasi Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Besar (Major)	Kemungkinan berlaku (Likely)	Tinggi (High)	Kurangkan (Reduce)

Jadual 8 : Ringkasan risiko rasuah dan baki tahap risiko.

4.4 RINGKASAN PELAN TINDAKAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH

Hanya risiko di peringkat baki tahap risiko (*Residual Risk*) yang ditarafkan **TINGGI (*HIGH*)**, **SIGNIFIKAN (*SIGNIFICANT*)** dan **SEDERHANA (*MODERATE*)** sahaja perlu diwujudkan **PELAN TINDAKAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH**.

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Tindakan	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
01	Proses permohonan baru dan pembaharuan lesen pambalakan Penyalahgunaan kuasa dalam memproses dan meluluskan permohonan lesen	Memperkemaskan SOP yang sedia ada	2,5	LID	Mengikut keperluan
		Meningkatkan program kesedaran integriti kepada pegawai	3	Seksyen Integriti, IIA	Secara berterusan
		Permohonan baru lesen pambalakan untuk pembangunan kawasan melebihi 15 hektar perlu melalui Mesyuarat Task Force yang dianggotai oleh agensi-agensi yang berkaitan	2	LID	
		Semua ahli Mesyuarat Task Force permohonan lesen pambalakan diwajibkan untuk mengisi <i>Declaration Form</i> sebelum mesyuarat dimulakan	5		
02	Proses permohonan baru dan pembaharuan lesen pambalakan Pemalsuan dokumen untuk memproses permohonan baru dan pembaharuan lesen pambalakan	Penggunaan imej satelit semasa memproses permohonan pembaharuan lesen	2	LID & FTG	Secara berterusan
		Pemohon pembaharuan lesen dan pemegang syer Syarikat disaring melalui Sistem Tapisan Keutuhan (eSTK) SPRM	2	LID	
		Memperkemaskan SOP yang sedia ada dengan memasukkan borang <i>Integrity Pledge</i> sebagai keperluan pemprosesan lesen pambalakan	2,5	LID	Mengikut keperluan
		Meningkatkan program kesedaran integriti kepada pegawai	3	Seksyen Integriti, IIA	Secara berterusan
03	Proses permohonan baru dan pembaharuan lesen pambalakan Kebocoran maklumat sulit berkenaan dengan lesen pambalakan	Prosedur keluar masuk dokumen direkodkan dalam buku khas	5	LID	Secara berterusan
		Hanya pegawai tertentu sahaja yang mempunyai akses ke ruang pejabat Bahagian Pelesenan	5		
		Memperkemaskan SOP yang sedia ada	2,5		Mengikut keperluan
		Fail-fail lesen dan lesen pambalakan disimpan di tempat yang selamat yang hanya boleh diakses oleh pegawai tertentu sahaja	5		Secara berterusan
		Meningkatkan program kesedaran integriti kepada pegawai	3	Seksyen Integriti, IIA	

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
04	Pelaksanaan dan pemantauan <i>Program Enrichment Planting</i> (EP) Kegagalan pelaksanaan <i>Enrichment Planting</i> (EP) mengikut garis panduan yang ditetapkan	Meningkatkan pemantauan lapangan EP secara berkala dan berjadual	3	LID & PHW	Secara berterusan
		Mewajibkan laporan kemajuan EP secara berkala oleh pemegang lesen	3		
		Menggunakan sistem pelaporan digital (GIS / foto berkoordinat) bagi pemantauan EP	3		
		Memperkuh sistem <i>check & balance</i> melalui audit dalaman dan audit luar bagi program EP	2,5	LID & Seksyen Audit Dalam, IIA	
05	Pemprosesan, pengesahan dan pengeluaran <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC) Pegawai menerima rasuah bagi meluluskan <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC)	<i>Refresher course/ training</i>	3,5	PMD	Secara berterusan
		Pemeriksaan berkala oleh Ketua Seksyen/ Ketua Pejabat	5,6	PHW	
		<i>Annual Operation Plan</i> (AOP) PHW	5		
		Pemeriksaan mengejut daripada Ibu Pejabat	5	PMD	
06	Pemprosesan, pengesahan dan pengeluaran <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC) Pelesen menawarkan rasuah kepada pegawai untuk mempercepatkan kelulusan <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC)	Meningkatkan kekerapan pemantauan mengejut terhadap pematuan prosedur	2	PMD	Secara berterusan
		Mengkaji semula SOP berkaitan kelulusan PEC	2		
07	Pemprosesan, pengesahan dan pengeluaran <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC) Campur tangan pihak-pihak yang berkepentingan yang mempunyai kepentingan peribadi dalam kelulusan permohonan <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC)	Meningkatkan kekerapan pemantauan terhadap pematuan SOP	2	PMD & PHW	Secara berterusan
		Menyemak semula dan menambahbaik SOP yang berkaitan	2		

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
08	Pemprosesan, pengesahan dan pengeluaran <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC)	Meningkatkan kekerapan pemantauan terhadap pematuhan SOP	2	PMD & PHW	Secara berterusan
	Pegawai membocorkan maklumat terperinci / terhad / sulit berkaitan dengan pengurusan <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC) akibat di rasuah oleh pihak berkepentingan	Menyemak semula dan menambahbaik SOP yang berkaitan	2		
09	Penentuan kuota balak yang merangkumi Had Pengeluaran Bulanan (Monthly production Limit (MPL)) dan Kuota Eksport (Export Quota (EQ)) bagi balak yang diusahakan daripada hutan asli untuk sesuatu lesen pembalakan	Pengisytiharan kepentingan diri	5	PMD	Secara berterusan
		Penyelia mengambil tindakan yang tegas	6		
		Lapor salah laku kepada Unit Integriti dan Audit Dalam (IIA) atau SPRM	1,6		Mengikut keperluan
		Pemantauan oleh penyelia secara kerap	5		
		Wujudkan system “ <i>check & balance</i> ”	2,5		Secara berterusan
10	Pelaksanaan Dasar Pensijilan Hutan dan Pengurusan Ladang Hutan	Pengisytiharan kepentingan diri	2	PMD	Secara berterusan
		Audit berkala	5		
		Mengambil tindakan tatatertib yang tegas	5		
		Melaporkan kepada Unit Integriti dan Audit Dalam (IIA) atau SPRM	6		
	Pegawai tidak mengeluarkan “ <i>reminder letter</i> ” untuk melaksanakan Dasar Pensijilan Pengurusan Hutan dan Pengurusan Ladang Hutan				

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
11	Pentaksiran cukai kayu balak Pegawai menerima sogokan dalam memanipulasikan proses kutipan hasil	Semakan semula terhadap SOP berkaitan mengikut keperluan semasa	2	RDMD & PHW	Secara berterusan
		Memberi latihan & pengiktirafan kepada pegawai RDMD dan PHW yang terlibat dengan aktiviti pemantuan rantaian bekalan balak (COC)	5		
		Meningkatkan kekerapan pemantauan berkala/ mengejut di sepanjang rantaian aktiviti pembalakan	5	RDMD	
		Tindakan punitif terhadap pegawai yang melakukan kesalahan	6	RDMD & MSD	Sekiranya ada kes
		Menambah bilangan kakitangan bertugas bersesuaian dengan bebanan kerja	5		Mengikut keperluan
12	Pentaksiran cukai kayu balak Pegawai menerima sogokan dalam proses pengisytiharan hasil hutan yang dicukai	Semakan semula terhadap SOP berkaitan mengikut keperluan semasa	2	RDMD & PHW	Secara berterusan
		Meningkatkan kompetensi dengan memberi latihan kepada pegawai RDMD dan PHW yang terlibat dengan aktiviti pemantauan rantaian bekalan balak (COC)	5		
		Tindakan punitif terhadap pegawai yang melakukan kesalahan	6	RDMD & MSD	Sekiranya ada kes
13	Pentaksiran cukai kayu balak Pegawai menyalah guna kuasa dengan menyerahkan tukul royalti kepada pelesen tanpa pemantauan	Semakan semula terhadap SOP berkaitan mengikut keperluan semasa	5	RDMD & PHW	Secara berterusan
		Memberi latihan kepada pegawai RDMD dan PHW yang terlibat dengan aktiviti pemantauan COC	5		
		Pemeriksaan berkala oleh penyelia/ Ibu Pejabat	5		
		Tindakan punitif terhadap pegawai yang melakukan kesalahan	6	RDMD & MSD	Sekiranya ada kes

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
14	Pentaksiran cukai kayu balak Pegawai bertugas di FOSCC tidak berada di tempat bertugas dan membuat tuntutan palsu	Pemantauan secara mengejut oleh penyelia	5	RDMD & PHW	Secara berterusan
		Meningkatkan taklimat/ kursus/ program integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	
		Tindakan tegas terhadap pegawai dan kakitangan yang membuat tuntutan palsu dan melaporkan kepada pihak pengurusan/ pihak penguatkuasaan (SPRM)	5	RDMD & PHW	
		Pemeriksaan berkala oleh penyelia/ Ibu Pejabat	5		
		Tindakan punitif terhadap pegawai yang melakukan kesalahan	6	RDMD & MSD	Sekiranya ada kes
15	Pentaksiran cukai kayu balak Pengurusan pemulangan deposit akaun amanah jabatan yang kurang cekap	Perlaksanaan pewartaan deposit yang telah lapuk	5	RDMD & Seksyen Kewangan dan Akaun, MSD	Secara berterusan
		Sentiasa berhubung dengan mengadakan sesi perbincangan bersama pihak Jabatan Perbendaharaan	5		
		Menambahbaik prosedur pengurusan deposit amanah jabatan	2		
		Pemantauan berkala terhadap rekod deposit amanah jabatan	5		
16	Pentaksiran cukai kayu balak Pegawai menerima sogokan dalam memanipulasikan penilaian pampasan pokok	Menyediakan garis panduan yang standard bagi kerja penilaian pokok (bukan buah) dan pokok ladang hutan	2	RDMD, PMD & PHW	Secara berterusan
		Menyediakan formula dan kriteria yang digunakan untuk tujuan penilaian dan menentukan anggaran kadar rampasan pokok	2,5		
		Tindakan punitif terhadap pegawai yang melakukan kesalahan	6	RDMD & MSD	Sekiranya ada kes

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
17	Membangun, memupuk dan meningkatkan hubungan dan kerjasama serantau atau antarabangsa dalam aspek perhutanan bagi pihak Kerajaan Negeri Salah guna kuasa dalam pemilihan rakan kerjasama antarabangsa daripada agensi tertentu untuk kolaborasi projek Jabatan	Menambahbaik prosedur sedia ada dalam perlantikan rakan kerjasama antabangsa	2	IAD	Secara berterusan
		Ketekunan wajar (<i>due diligence</i>) ke atas rakan kerjasama antarabangsa	3		Mengikut keperluan
		Pelaksanaan program kesedaran integriti dalam kalangan pegawai	4	Seksyen Integriti, IIA	Secara berterusan
18	Membangun, memupuk dan meningkatkan hubungan dan kerjasama serantau atau antarabangsa dalam aspek perhutanan bagi pihak Kerajaan Negeri Penyelewengan dana projek oleh pegawai projek	Pemantauan berkala oleh penyelia	5	IAD	Secara berterusan
		Pelaporan berkala progress projek oleh pegawai projek secara masa nyata kepada penyelia/ pengurusan tertinggi	5		
		Pelaksanaan program kesedaran integriti dalam kalangan pegawai	3	Seksyen Integriti, IIA	
19	Pencegahan dan penguatkuasaan Pegawai menerima rasuah untuk melindungi aktiviti kesalahan hutan	Meningkatkan program kesedaran integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	Secara berterusan
		Penambahbaikan SOP proses penguatkuasaan	2	PED	
		Memperkasakan sistem “ <i>Check & Balance</i> ” melibatkan pegawai-pegawai penguatkuasaan melalui program audit dalam / audit luar	2		

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
20	Pencegahan dan penguatkuasaan Pegawai pelupusan barang rampasan menerima habuan daripada proses pelupusan yang tidak sempurna	Menambahbaik tatacara pelupusan barang rampasan	3	PED	Secara berterusan
		Mewujudkan sistem “ <i>check & balance</i> ” tatacara pelupusan	2		
		Pemantauan berkala secara berterusan daripada penyelia	2		
		Pemeriksaan mengejut daripada Ibu Pejabat	3		
		Meningkatkan program kesedaran integriti	5	Seksyen Integriti, IIA	
21	Pencegahan dan penguatkuasaan Pegawai penyiasat menerima sogokan semasa menjalankan siasatan dan penyediaan kertas siasatan	Memperkemaskan SOP penguatkuasaan berhubung siasatan dan penyediaan kertas siasatan	2	PED	Mengikut keperluan
		Pemeriksaan mengejut di lokasi kes	5		Secara berterusan
		Mewujudkan Pasukan Khas Penguatkuasaan	5		
		Memperkasakan risikan	5		
		Menerima pakai Akta Keselamatan (Semakan Pindaan 2017)	1		
		Pemberian pengiktirafan / penghargaan kepada kakitangan	7		Mengikut keperluan
		Meningkatkan program kesedaran integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	Secara berterusan
22	Pencegahan dan penguatkuasaan Pegawai serbuan menerima sogokan semasa menjalankan serbuan dan tangkapan	Memperkemaskan SOP penguatkuasaan berkaitan siasatan dan penyediaan kertas siasatan	2	PED	Mengikut keperluan
		Pemeriksaan mengejut penyelia di lokasi kes	5		Secara berterusan
		Mewujudkan Pasukan Khas Penguatkuasaan	5		
		Memperkasakan risikan	5		
		Meningkatkan program kesedaran integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
23	Memastikan kemajuan penanaman pokok ladang hutan (LPF) selaras dengan peruntukan perundangan dan syarat-syarat lesen yang ditetapkan khususnya Pelan Penanaman Pokok (Tree Planting Plan-TPP) melalui kerja-kerja pengauditan dan pemantauan di lapangan Pegawai menyalahguna kuasa atau menerima rasuah dengan tidak mengambil tindakan seperti mengeluarkan surat amaran/ peringatan kepada pihak pelesen/ pihak berkepentingan dan menyembunyikan kesalahan terhadap ketidakpatuhan terhadap syarat-syarat lesen	Menjalankan kajian semula terhadap proses & prosedur kerja pengauditan LPF sedia ada	2,5	RIFD	Secara berterusan
		Melaksanakan pusingan kerja	5		
		Perkongsian ilmu & latihan (Inter agensi/ LPF, Kakitangan)	3		
24	Pengurusan penyelidikan dan pembangunan hutan industri Penyalahgunaan atau pembaziran bahan kimia/ alatan makmal akibat ketidakpatuhan kepada prosedur/ tatacara penggunaan	Mengemaskini log penggunaan bahan kimia	2,5	IFRC, RIFD	Secara berterusan
		Menghantar pegawai menghadiri program/ kursus OSHA	2,5		Mengikut keperluan
		Mempergiatkan kekerapan mengadakan program integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	Secara berterusan
25	Pengurusan penyelidikan dan pembangunan hutan industri Penyalahgunaan kuasa dalam pengurusan stok dan inventori bekalan tapak semaian	Pematuhan berterusan kepada prosedur perolehan mengikut pekeliling dan SOP yang telah ditetapkan	2	IFRC, RIFD	Secara berterusan
		Membentuk jawatankuasa audit stok tahunan secara dalaman	5		Secara berterusan
		Pemasangan alatan keselamatan seperti CCTV pada stor utama dan pintu masuk	5		Mengikut keperluan
		Mempergiatkan kekerapan mengadakan program integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	Secara berterusan

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
26	Perundangan dan khidmat nasihat Pegawai Penyiasat / Serbuan menerima sogokan semasa menjalankan siasatan dan penyediaan kertas siasatan	Memperkemaskan SOP Penguatkuasaan berhubung siasatan dan penyediaan kertas siasatan	2	LAS & PED	Mengikut keperluan
		Pemeriksaan mengejut ke lokasi kes	2,5		Secara berterusan
		Mewujudkan Pasukan khas Penguatkuasaan	2,5	PED	2026
		Memperkasakan risikan	2,5	PED & PHW	Secara berterusan
		Aktiviti motivasi dan pengukuhan integriti	3	IIA	
27	Mengadakan program-program seperti kesedaran awam, pembangunan komuniti, kapasiti membina dan khidmat masyarakat dalam membantu meningkatkan sosio-ekonomi dan kesejahteraan masyarakat Ketidakpatuhan pegawai dalam pengurusan wang pendahuluan tunai bagi mendapatkan bekalan/ perkhidmatan tenaga kerja untuk projek di kawasan pedalaman	Semak imbang (<i>check & balance</i>) bersama Unit Kewangan dan pembekal bekalan/ perkhidmatan bagi pengeluaran dan penerimaan wang tunai	2,5	SFD	Secara berterusan
		Pengisytiharan wang tunai/ akaun bank peribadi semasa dan selepas kerja lapangan	2, 5		
		Membawa pegawai penguatkuasa sebagai pengiring bagi jumlah bawaan wang tunai >RM100K	2,5		Mengikut keperluan
28	Pewartaan hutan, konservasi hutan, kajian hidupan liar dan ekopelancongan Pegawai menerima rasuah daripada pihak berkepentingan bagi memanipulasi data konservasi	Pemantauan oleh penyelia secara kerap	5	CCD	Secara berterusan
		Pelaksanaan arahan dalaman pusingan kerja	5		Mengikut keperluan

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
29	Pewartaan hutan, konservasi hutan, kajian hidupan liar dan ekopelancongan Pegawai melakukan tuntutan elaun perjalanan palsu	Meningkatkan pemantauan dan pemeriksaan secara kerap dan mengejut di lapangan	5	CCD	Secara berterusan
		Meningkatkan penelitian dalam pemeriksaan laporan kerja lapangan	5		
		Meningkatkan kekerapan mengadakan program integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	
30	Pewartaan hutan, konservasi hutan, kajian hidupan liar dan ekopelancongan Wujud pakatan/ hubungan berkepentingan di antara pegawai dan pembekal perkhidmatan	Meningkatkan kekerapan pemeriksaan/ audit dalaman termasuk pemeriksaan penerimaan bekalan perkhidmatan oleh pihak pengurusan aset/ stor	5	Seksyen Audit Dalam, IIA/ Unit Aset & Stor, MSD	Secara berterusan
		Menambahbaik keperluan dokumen-dokumen sokongan untuk urusan pembayaran invois bekalan/ perkhidmatan	2,5	CCD	
		Meningkatkan kekerapan mengadakan program integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	
31	Mempromosi dan memasarkan Sarawak Delta Geopark di peringkat tempatan, nasional dan antarabangsa melalui konsep geo pelancongan Pegawai menerima rasuah dan salah guna kuasa dalam proses perlantikan Rakan Geopark	Menambah baik proses perlantikan Rakan Geopark	2,5	GMU	Mengikut keperluan
		Meningkatkan pemantauan oleh Jawatankuasa Sarawak Delta Geopark dalam proses perlantikan Rakan Geopark	2,5		Secara berterusan

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
32	Pelaksanaan program audit dalam	Perlantikan komposisi juruaudit yang terdiri daripada pegawai yang mahir dalam bidang masing-masing	2,5	Seksyen Audit Dalam, IIA	Secara berterusan
	Pegawai memanipulasi penemuan audit dalam	Membuat pelaporan / aduan ke atas pegawai/ juruaudit yang membuat pelanggaran tata tertib	6		Mengikut keperluan
33	Pelaksanaan program audit dalam Campur tangan pihak berkepentingan dalam penemuan/ keputusan audit dalam	Memberikan kursus/ latihan yang berkaitan	5	Seksyen Audit Dalam, IIA	Secara berterusan
		Mewujudkan satu jawatankuasa khas menilai keputusan audit	5		Mengikut keperluan
		Mewujudkan sistem tapisan juruaudit dalam setiap program audit	5		
		Melaksanakan penambahbaikan ke atas prosedur audit dalam	2,5		
		Meningkatkan kekerapan program integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	Secara berterusan
		Juruaudit membuat deklarasi “ <i>conflict of interest</i> ” sebelum menjalankan program audit	2,5	Seksyen Audit Dalam, IIA	Secara berterusan
34	Pelaksanaan fungsi-fungsi berkaitan integriti Kebocoran maklumat aduan kepada pihak berkepentingan	Menambahbaik prosedur pengurusan aduan integriti	2	Seksyen Integriti, IIA	Mengikut keperluan
		Menghantar pegawai di Seksyen Integriti untuk menghadiri Kursus Pegawai Integriti Bertauliah (CeIO)	5		

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
35	Melaksanakan fungsi-fungsi berkaitan integriti Memanipulasi laporan dan penemuan semasa melaksanakan naziran / pemeriksaan mengejut	Perlantikan pegawai daripada bahagian/ unit lain semasa pemeriksaan sebagai “ <i>check and balance</i> ”	2,5	Seksyen Integriti, IIA	Mengikut keperluan
		Menghantar pegawai di Seksyen Integriti untuk menghadiri Kursus Pegawai Integriti Bertauliah (CeIO)	5		
36	Khidmat pengurusan Memproses urusan perpindahan / penempatan kakitangan / pegawai tanpa mengikut prosedur / mengikut keperluan perkhidmatan	Penambahbaikan TOR/ Kriteria perpindahan/ penempatan pegawai yang lebih jelas dan telus selaras dengan peraturan pekeliling yang telah dikuatkuasakan	2	Seksyen Pengurusan Sumber Manusia, MSD	Secara berterusan
37	Khidmat pengurusan Pengambilan pekerja lantikan secara kontrak yang tidak telus	Mengemaskini SOP berkaitan	2	Seksyen Pengurusan Sumber Manusia, MSD	Secara berterusan
		Meningkatkan pemantauan terhadap proses kerja	5		
38	Khidmat pengurusan Pemilihan kakitangan yang tidak telus untuk menghadiri latihan	Memberi peringatan kepada kakitangan di Bahagian/ Unit/ PHW berkaitan jam latihan	5	Seksyen Pembangunan dan Pengurusan Latihan, MSD	Secara berterusan
		HR focal yang dilantik membuat semakan jam latihan secara berkala	5		

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
39	Khidmat pengurusan Salah guna kuasa oleh pegawai yang bertanggungjawab terhadap pengurusan aset kenderaan yang melibatkan penyelenggaraan bagi kerosakan yang teruk dan bernilai tinggi	Menyediakan senarai panel bengkel yang dilulus dan disemak dengan tanda aras harga yang ditetapkan	5	Unit Pengurusan Aset & Unit Stor, MSD & PHW	Secara berterusan
		Pelaksanaan penilaian prestasi vendor yang ketat dan senarai hitam vendor yang tidak patuh	5,6		
		Melantik pihak ketiga untuk menjalankan pemeriksaan mengejut pada pembaikan/ penyelenggaraan yang telah selesai	5		Mengikut keperluan
		Wujudkan pasukan pengesanan bebas untuk justifikasi penggantian	5		
		Mengadakan kawalan kewangan ke atas pembaikan kenderaan suku tahunan	5		
40	Khidmat pengurusan Pegawai yang terlibat dengan tender/ sebut harga bagi penyelenggaraan bangunan menerima rasuah	Menyediakan SOP perolehan untuk kes-kes kecemasan	2	Unit Pengurusan Aset & Unit Stor, MSD & PHW	Secara berterusan
		Menubuhkan jawatankuasa penilaian bebas (jurutera, kewangan, keselamatan) dari agensi berbeza	5		
		Melaksanakan audit bagi proses pembaikan/ penyelenggaraan pasca bencana (kewangan dan teknikal)	5		Mengikut keperluan
		Memberi pra-kelayakan untuk vendor bagi penyelenggaraan/ pembaikan kecemasan dengan laporan audit serta pemantauan yang jelas/ teratur	5		

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
41	Khidmat pengurusan Pegawai menyalahguna kuasa dalam pengurusan aset pejabat	Melaksanakan penyulitan data, pengesahan dua faktor dan alat DLP (Pencegahan Kehilangan Data) yang lebih ketat	5	Unit Pengurusan Aset & Unit Stor, MSD	Secara berterusan
		Menambah baik prosedur/ garis panduan pengurusan aset	2,5		Mengikut keperluan
		Melaksanakan pensijilan pemusnahan data daripada IT /atau vendor pihak ketiga	5		
42	Kewangan Pegawai membuat tuntutan perjalanan palsu	Pemantauan secara mengejut oleh penyelia	5	Semua HOD/ HOU/ PHW	Secara berterusan
		Tindakan tegas terhadap pegawai dan kakitangan yang membuat tuntutan palsu dan membuat aduan / laporan kepada pihak pengurusan/ pihak penguatkuasa (SPRM)	5	Seksyen Kewangan, MSD	
		Meningkatkan penganjuran taklimat / kursus / program integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	
43	Kewangan Ketirisan kewangan bagi perolehan perkhidmatan dan bekalan	Meningkatkan kekerapan penganjuran taklimat / kursus / program integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	Secara berterusan
		Kerap melakukan pemeriksaan/ naziran/ audit dalaman	5	Seksyen Kewangan, MSD	
		Melaksanakan pusingan kerja	5	Seksyen Pengurusan Sumber Manusia, MSD	Mengikut keperluan
		Pelaksanaan pemeriksaan mengejut selaras dengan AP309	5	Seksyen Kewangan, MSD	

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
44	Pengurusan latihan perhutanan Pengambilan pelatih FORTRAIN yang tidak telus	Menambahbaik polisi dalam pengambilan FORTRAIN	5	Seksyen Pengurusan Sumber Manusia, MSD	Secara berterusan
		Pelaksanaan secara berterusan pemakaian Borang Akuan pengesahan hubungan keluarga dengan Pegawai Jabatan	5		
45	Pengurusan pematuhan dan verifikasi berkaitan <i>The Forest (Trained Workmen) Rules, 2015</i> Pelesen menawarkan rasuah kepada pegawai bertanggungjawab untuk tidak mengambil tindakan lanjut ke atas ketidakpatuhan <i>Trained Workmen</i> serta verifikasi proses pensijilan tenaga kerja terlatih di kawasan lesen balak mereka	Meningkatkan kekerapan pemantauan terhadap prosedur pemeriksaan pematuhan serta verifikasi pensijilan tenaga kerja terlatih	5	Seksyen Pengurusan Latihan Perhutanan, CSMU	Secara berterusan
		Mengkaji semula SOP berkaitan serta latihan pemantapan kepada kakitangan yang terlibat	2		
46	Mengurus dan menganjur aktiviti-aktiviti komunikasi korporat/perhubungan awam serta majlis rasmi utama Jabatan Kakitangan terlibat dalam amalan pilih kasih serta penyalahgunaan kuasa dalam proses pemilihan pemberi perkhidmatan dan pengurusan peruntukan bagi acara rasmi jabatan	Pemantauan oleh penyelia/ketua seksyen/ketua unit	5	Seksyen Perhubungan Awam, CSMU	Secara berterusan
		Meningkatkan kekerapan mengadakan program integriti	2	Seksyen Integriti, IIA	

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
47	Perolehan	Pelaksanaan pusingan kerja berserta kriteria penempatan	5	PDD	Mengikut keperluan
	Berlaku <i>favouritism</i> dalam kalangan penempatan pegawai perolehan disebabkan kepentingan peribadi	Memperkasa pemantauan dan audit secara berkala	5	Seksyen Audit Dalam, IIA	
48	Perolehan	Memperkasakan Terma Rujukan Perolehan JHS	2	PDD	Mengikut keperluan
	Pemilihan Ahli Jawatankuasa Penilaian Perolehan yang sama, boleh membuka ruang kepada percanggahan kepentingan	Pengemaskinian pelantikan perolehan bagi tempoh 2 tahun	5		
49	Perolehan	Penglibatan Seksyen Integriti untuk memberi taklimat berkaitan integriti dan etika semasa bengkel atau lawatan tapak bersama petender	3	PDD	Secara berterusan
	Tawaran rasuah agar pegawai membocorkan maklumat perolehan/ sebut harga/ tender	Penggunaan sistem e-perolehan (Bagi peruntukkan persekutuan)	2		
50	Perolehan	Meningkatkan kekerapan kursus/ ceramah berkaitan antirasuah	3	Seksyen Integriti, IIA	Secara berterusan
	Kebocoran maklumat berkaitan anggaran jabatan kepada pihak luar	Penggunaan sistem e-perolehan (Bagi peruntukan persekutuan)	2	PDD	
		Memperkasakan Terma rujukan Jabatan	2		

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
51	Menjalankan penyelidikan sumber biodiversiti, persekitaran dan ekosistem hutan serta pembangunan pangkalan data penyelidikan dan dokumentasi Pegawai / kakitangan membuat tuntutan perjalanan palsu	Meningkatkan kawalan dengan laporan harian dari pegawai kerja lapangan	5	RDD	Secara berterusan
		Mengadakan kursus pengurusan kewangan kepada pegawai/kakitangan	3		
		Meningkatkan pemantauan secara mengejut	5		
52	Menjalankan penyelidikan sumber biodiversiti, persekitaran dan ekosistem hutan serta pembangunan pangkalan data penyelidikan dan dokumentasi Perolehan barangan dan perkhidmatan tidak telus (mengemukakan dokumen palsu)	Lantikan urus setia bagi penyediaan dan penyemakan dokumen perolehan bagi memastikan semua kawalan dipatuhi dan dipantau secara berkala	5	RDD	Secara berterusan
		Penggunaan sistem e-perolehan (Bagi peruntukkan persekutuan)	2,5		
		Mewujudkan prosedur penerimaan barang yang lebih efektif	5		
		Meningkatkan pemeriksaan mengejut	5		
		Menambah bilangan pegawai akaun/ checker	5		

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
53	Pengurusan mesyuarat tertinggi jabatan Ketirisan maklumat mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Operasi dan Pelaksanaan (JKPOP) di mana maklumat mesyuarat telah diketahui oleh pegawai bukan ahli mesyuarat sewaktu mesyuarat sedang berlangsung	Memastikan semua ahli tetap telah mengisi Ikrar Integriti Jabatan Hutan Sarawak selaras dengan Akta Rahsia Rasmi 1972 (Akta 88) sekali setahun, kecuali dalam perubahan keahlian	1,5	SPU	Sekali setahun
		Pengelasan dokumen minit mesyuarat JKPOP sebagai terhad	5		Secara berterusan
		Penghasilan satu <i>work station</i> bagi tujuan penyimpanan informasi dan data berkaitan urusan rasmi	5		
54	Teknologi Hutan dan Geospasial Tuntutan perjalanan palsu pegawai	Meningkatkan program kesedaran integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	Secara berterusan
		Membangunkan sistem/dashboard pemantauan dan pengurusan perjalanan pegawai	5	FTG	
55	Teknologi Hutan dan Geospasial Penyalahgunaan akses data lesen hutan dalam sistem EFIMS	Melaksanakan penambahbaikan kawalan akses dalam sistem EFIMS	2	FTG	Mengikut keperluan
		Pemantauan log aktiviti sistem EFIMS bagi setiap PIC yang telah dilantik oleh bahagian masing-masing	5		Secara berterusan
56	Teknologi Hutan dan Geospasial Pegawai menerima rasuah untuk tidak mengambil tindakan terhadap pesalah hutan	Menambahbaik sistem kerja dalam COMOS	2	FTG	Secara berterusan
		Menambah kekerapan program kesedaran integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
57	Pelaksanaan dan pemantauan program <i>Enrichment Planting</i> (EP)	Meningkatkan pemantauan lapangan EP secara berjadual dan berterusan	2	Seksyen Pelesenan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
	Kegagalan pelaksanaan <i>Enrichment Planting</i> (EP) mengikut garis panduan yang ditetapkan	Mewajibkan laporan kemajuan EP secara berkala oleh pemegang lesen	2		
58	Pemprosesan, pengesahan dan pengeluaran <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC) Kelulusan <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC) tanpa mematuhi proses dan prosedur	<i>Refresher course/ training</i>	3	Seksyen Pengurusan Hutan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
		Latihan dalam tugas/ bimbingan daripada Ketua Seksyen/ Ketua Pejabat	3		
		Pemeriksaan berkala oleh Ketua Seksyen/ Ketua Pejabat	6		
		<i>Annual Operation Plan</i> (AOP) PHW	5		
59	Pemprosesan, pengesahan dan pengeluaran <i>Permit To Enter Coupe</i> (PEC)	Meningkatkan kekerapan pemantauan terhadap pematuan prosedur	2	Seksyen Pengurusan Hutan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan (2 kali setahun bagi PHW)
	Proses kelulusan sesuatu permohonan sengaja dilambatkan	Mengkaji semula SOP berkaitan. – Kelulusan PEC (tempoh masa pengeluaran dsb)	2		Secara berterusan

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
60	Pentaksiran cukai kayu balak Pegawai menerima sogokan dalam memanipulasikan proses kutipan hasil	Semakan semula terhadap SOP berkaitan mengikut keperluan semasa	2	RDMD & Seksyen Hasil, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
		Memberi latihan & pengiktirafan kepada pegawai RDMD dan PHW yang terlibat dengan aktiviti pemantauan rantai bekalan balak (COC)	5		
		Meningkatkan kekerapan pemantauan berkala/ mengejut di sepanjang rantai aktiviti pembalakan	5	RDMD	
		Tindakan punitif terhadap pegawai yang melakukan kesalahan	6	RDMD & MSD	Sekiranya ada kes
		Menambah bilangan kakitangan bertugas bersesuaian dengan bebanan kerja	5		Mengikut keperluan
61	Pentaksiran cukai kayu balak Pegawai menerima sogokan dalam proses pengisytiharan hasil hutan yang dicukai	Semakan semula terhadap SOP berkaitan mengikut keperluan semasa	2	RDMD & Seksyen Hasil, Pejabat, Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
		Meningkatkan kompetensi dengan memberi latihan kepada pegawai RDMD dan PHW yang terlibat dengan aktiviti pemantauan rantai bekalan balak (COC)	5		
		Tindakan punitif terhadap pegawai yang melakukan kesalahan	6	RDMD & MSD	Sekiranya ada kes

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
62	Pentaksiran cukai kayu balak Pegawai menyalahguna kuasa dengan menyerahkan tukul royalti kepada pelesen	Semakan semula terhadap SOP berkaitan mengikut keperluan semasa	5	RDMD & Seksyen Hasil, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
		Memberi latihan kepada pegawai RDMD dan PHW yang terlibat dengan aktiviti pemantauan COC	5		
		Pemeriksaan berkala oleh penyelia/ Ibu Pejabat	5		
		Tindakan punitif terhadap pegawai yang melakukan kesalahan	6	RDMD & MSD	Sekiranya ada kes
63	Pentaksiran cukai kayu balak Pegawai bertugas di FOSCC tidak berada di tempat bertugas dan membuat tuntutan palsu	Pemantauan secara mengejut oleh penyelia	5	RDMD & Seksyen Hasil, Pejabat, Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
		Meningkatkan taklimat/ kursus/ program integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	
		Tindakan tegas terhadap pegawai dan kakitangan yang membuat tuntutan palsu dan melaporkan kepada pihak pengurusan/ pihak penguatkuasaan (SPRM)	5	RDMD & Seksyen Hasil, Pejabat, Hutan Wilayah Kapit	
		Pemeriksaan berkala oleh penyelia/ Ibu Pejabat	5		
		Tindakan punitif terhadap pegawai yang melakukan kesalahan	6	RDMD & MSD	Sekiranya ada kes

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
64	Pentaksiran cukai kayu balak Pegawai menerima sogokan dalam memanipulasikan penilaian pampasan pokok	Menyediakan garis panduan yang standard bagi kerja penilaian pokok (bukan buah) dan pokok ladang hutan	2	RDMD & Seksyen Hasil, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
		Menyediakan formula dan kriteria yang digunakan untuk tujuan penilaian dan menentukan anggaran kadar rampasan pokok	2,5		
		Tindakan punitif terhadap pegawai yang melakukan kesalahan	6	RDMD & MSD	Sekiranya ada kes
65	Pencegahan dan penguatkuasaan Pegawai menerima suapan dari individu tertentu supaya tidak membuat pemeriksaan ke atas semua kayu balak untuk mengurangkan atau mengelak penemuan kesalahan	Latihan dan kursus berkenaan SOP kerja lapangan diadakan secara tahunan	2	Seksyen Pencegahan dan Penguatkuasaan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
		Ceramah/kursus oleh badan kerajaan dan agensi penguatkuasaan	3		
		Rombakan secara menyeluruh dan berkala	5		
		Pemeriksaan/Penyertaan mengejut daripada pegawai atasan semasa menjalankan operasi	5		
66	Pencegahan dan penguatkuasaan Kebocoran maklumat sebagai balasan kepada suapan atau kepentingan peribadi mengenai tugas-tugas pencegahan dan penguatkuasaan kepada orang luar	Latihan dan kursus berkenaan SOP kerja lapangan diadakan secara tahunan	2	Seksyen Pencegahan dan Penguatkuasaan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
		Ceramah/kursus oleh badan kerajaan dan agensi penguatkuasaan	3		
		Mesyuarat pra-operasi hanya dihadiri oleh pegawai atasan dan arahan diberikan pada pasukan pada minit akhir atau secara spontan	5		

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
67	Pencegahan dan penguatkuasaan Kakitangan memanipulasi maklumat agar kertas siasatan tidak lengkap dan menyukarkan pendakwaan OKT di mahkamah	Latihan dan kursus berkenaan SOP penyiasatan dan pendakwaan diadakan secara tahunan	2	Seksyen Pencegahan dan Penguatkuasaan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
		Latihan dan kursus oleh badan kerajaan dan agensi penguatkuasaan	3		
		Latihan dan kursus dalaman dari unit latihan atau seksyen yang berkenaan untuk pegawai penyiasat yang dilantik	5		
68	Merancang, menyelaraskan dan mengendalikan aktiviti Seksyen Restorasi Hutan dalam melaksanakan program penanaman semula Pegawai melakukan tuntutan elaun perjalanan palsu	Meningkatkan penelitian dalam pemeriksaan laporan kerja lapangan	5	Seksyen Restorasi Hutan, PHW Kapit	Secara berterusan
		Meningkatkan kekerapan mengadakan program integriti	3	Seksyen Integriti, IIA	
69	Pewartaan dan konservasi hutan Pegawai melakukan tuntutan elaun perjalanan palsu	Mengadakan pemeriksaan mengejut (<i>spot-check</i>) secara rawak atau secara berkala	5	Seksyen Pewartaan & Konservasi Hutan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
		Meningkatkan penelitian dalam pemeriksaan laporan kerja lapangan	5		
		Latihan dan program kesedaran integriti dan antirasuah	3	Seksyen Integriti, IIA	

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
70	Pewartaan dan konservasi hutan Pegawai menerima rasuah daripada pihak berkepentingan bagi memanipulasi data	Penyelia melakukan pemantaun secara kerap atau berkala	2,5	Seksyen Pencegahan dan Penguatkuasaan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
71	Mengadakan program-program seperti kesedaran awam, pembangunan komuniti, kapasiti membina dan khidmat masyarakat dalam membantu meningkatkan sosio-ekonomi dan kesejahteraan masyarakat Ketidakpatuhan pegawai dalam pengurusan wang pendahuluan tunai bagi mendapatkan bekalan/ perkhidmatan tenaga kerja untuk projek di kawasan pedalaman	Semak imbang (<i>check & balance</i>) bersama Unit Kewangan dan pembekal bekalan/ perkhidmatan bagi pengeluaran dan penerimaan wang tunai	2,5	Seksyen Sosial, Pejabat Hutan Wilayah Kapit	Secara berterusan
		Pengisytiharan wang tunai/ akaun bank peribadi semasa dan selepas kerja lapangan	3		
72	Penyelenggaraan dan pembaikan kenderaan rasmi jabatan Manipulasi kos penyelenggaraan kenderaan melalui kerjasama tidak berintegriti antara pembekal dan kakitangan	Pelaksanaan sekurang – kurang minimum dua (2) sebut harga bagi pembaikan daripada pembekal / panel <i>workshop</i>	2	Seksyen Khidmat Pengurusan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit / Pegawai Pengangkutan	Secara berterusan
		Pelaksanaan pengiliran pembekal	5		

Risiko ID	Aktiviti/ Proses kerja utama & Bidang risiko rasuah	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (PPRR)	TOR	Tanggungjawab	Sasaran tarikh PPRR terperinci
73	Penyelenggaraan dan pembaikan kenderaan rasmi jabatan Risiko tuntutan palsu oleh pembekal bagi kerja penyelenggaraan atau pembaikan kenderaan jabatan yang tidak dilaksanakan	Pemeriksaan fizikal sebelum pembayaran	2	Seksyen Khidmat Pengurusan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit/ Pegawai Pengangkutan	Secara berterusan
		Melaksanakan sistem rekod digital penyelenggaraan	5		
74	Pelupusan kenderaan rasmi jabatan Maklumat dalaman dibocorkan kepada pembida di mana kakitangan yang mempunyai akses kepada maklumat rasmi perolehan mendedahkan maklumat sulit kepada pembida	Melantik ahli jawatankuasa daripada bahagian berbeza (<i>cross functional</i>)	5	Seksyen Khidmat Pengurusan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit/ Pegawai Pengangkutan	Secara berterusan
		Pengisytiharan konflik kepentingan secara bertulis sebelum proses penilaian dokumen sebutharga / tender bermula	2		
		Audit dalaman secara berkala terhadap dokumen / rekod proses pelupusan kenderaan	5		
75	Khidmat Pengurusan Tuntutan elaun perjalanan palsu oleh kakitangan	Memperkuhkan prosedur semakan dokumen tuntutan sebelum kelulusan pembayaran	2	Seksyen Khidmat Pengurusan, Pejabat Hutan Wilayah Kapit / Pegawai Pengangkutan	Secara berterusan
		Mengadakan latihan integriti dan kesedaran antirasuah kepada semua kakitangan	5		

Jadual 9 : Ringkasan pelan tindakan pengurusan risiko rasuah.

5.0 PEMANTAUAN PELAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH

Pemantauan pelan pengurusan risiko rasuah bertujuan untuk menilai :

1. Kemajuan penyediaan pelan pengurusan risiko rasuah
2. Kemajuan pelaksanaan pelan pengurusan risiko rasuah
3. Keberkesanan pelan pengurusan risiko rasuah
4. Samada terdapat risiko rasuah yang baru (aktiviti/ proses kerja utama baru/ sedia ada)
5. Perubahan taraf risiko kepada aktiviti / proses kerja utama sedia ada (rendah ke tinggi)

Pemantauan dilaksanakan oleh Seksyen Integriti, Unit Integriti dan Audit Dalam Jabatan Hutan Sarawak dengan menggunakan borang seperti berikut :

- i. CRM 06 - Pemantauan : Penyediaan Pelan Pengurusan Risiko Rasuah
- ii. CRM 07 - Pemantauan : Pelaksanaan Pelan Pengurusan Risiko Rasuah
- iii. CRM 08 - Pemantauan : Keberkesanan Pelan Pengurusan Risiko Rasuah
- iv. CRM 09 - Pemantauan : Potensi risiko baru

**PEMANTAUAN: PENYEDIAAN PELAN PENGURUSAN RISIKO
RASUAH**

CRM 06

BIL	PELAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH	TANGGUNGJAWAB	SASARAN TARIKH	KEMAJUAN
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Rajah 14 : Borang CRM 06.

**PEMANTAUAN : PELAKSANAAN PELAN PENGURUSAN RISIKO
RASUAH**

CRM 07

Bil	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah	Tanggungjawab	Sasaran Tarikh	Kemajuan
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Rajah 15 : Borang CRM 07.

**PEMANTAUAN : KEBERKESANAN PELAN
PENGURUSAN RISIKO RASUAH**

CRM 08

Bil	Pelan Pengurusan Risiko Rasuah	Sasaran Tahap Risiko	Kebekkesanan	Komen
1.				
2.				
3.				
4.				

Rajah 16 : Borang 08

PEMANTAUAN : POTENSI RISIKO BARU

CRM 09

BIL	AKTIVITI/ PROSES KERJA UTAMA	POTENSI RISIKO	KOMEN
1.			
2.			
3.			
4.			

Rajah 17: Borang 09

PENGHARGAAN

PENGHARGAAN KEPADA

FASILITATOR

ENCIK OTHMAN BIN ANYAN

Pengurus, M2,

Perbadanan Pembangunan Ekonomi Sarawak (SEDC)

Bekas Pegawai Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM)

ENCIK ABDUL WAHAB BIN HAJI AHMAD

Pegawai Integriti Bertauliah (CeIO)

Jabatan Hutan Sarawak

URUSETIA

SEKSYEN INTEGRITI, UNIT INTEGRITI DAN AUDIT DALAM

CIK LINDA NIRWANA CAROLINE

Pegawai Integriti Bertauliah (CeIO)

CIK HELDA INNA ANAK DUWAT

ENCIK MOHAMAD SHAHRULNIZAM BIN SUHARTO

ENCIK TIMOTHY LAWAI

**Penghargaan juga kepada
semua yang terlibat secara langsung dan tidak langsung dalam
membangunkan Pelan Pengurusan Risiko Rasuah (CRM) JHS
2026-2028.**

BENGKEL PELAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH JABATAN HUTAN SARAWAK 2026-2028

Tarikh : 29-30 September 2025

Tempat : 56 Hotel, Kuching

**MINI BENGKEL PELAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH
BERSAMA *INDUSTRIAL FOREST RESEARCH CENTRE (IFRC)*
JABATAN HUTAN SARAWAK
2026-2028**

Tarikh : 06 November 2025

Tempat : *Industrial Forest Research Centre (IFRC)*

MESYUARAT MEMPERHALUSI PELAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH BERSAMA IBU PEJABAT JABATAN HUTAN SARAWAK 2026-2028

Tarikh : 10 Februari 2026

Tempat : Bilik Mesyuarat Belian, Bangunan Baitul Makmur II

**MESYUARAT MEMPERHALUSI
PELAN PENGURUSAN RISIKO RASUAH BERSAMA PHW KAPIT
JABATAN HUTAN SARAWAK
2026-2028**

Tarikh : 02 Mac 2026

Tempat : Bilik Mesyuarat, PHW Kapit

Jabatan Hutan Sarawak
Aras 11-15,
Bangunan Baitul Makmur II,
Medan Raya, Petra Jaya,
93050 Kuching Sarawak

No. Tel : 082-495 111

No.Faks : 082-495 200

Emel : webmaster@forestry.gov.my

Laman sesawang : www.forestry.sarawak.gov.my